e-DORADCA PODATKOWY

elektroniczny serwis **klientów kancelarii**

ACCF
BIURO KSIĘGOWE
DORADZTWO PODATKOWE
MONIKA KAWALEC

PODATKI

FIRMA

KADRY I UBEZPIECZENIA

SERWIS DOMOWY

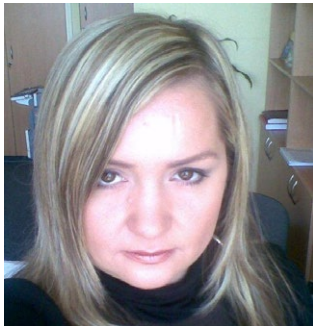

Słowo od doradcy

Drogi Kliencie,

Nadchodzi czas wielkiego rozliczania za 2015 rok. Aby nie pogubić się w ciągle zmienianych obowiązkach, jakie w związku z tym ciążą na podatnikach, polecamy skorzystanie z pomocy naszej Kancelarii.

Do końca lutego przedsiębiorcy mają obowiązek przekazać podatnikom informacje o dochodzie rocznym i pobranych zaliczkach na podatek dochodowy od osób fizycznych za ubiegły rok.

Natomiast do końca kwietnia - w przypadku osób fizycznych - albo do końca marca - w przypadku osób prawnych - trzeba będzie rozliczyć się z własnych dochodów za zeszły rok. Im szybciej złożymy zeznanie, tym prędzej możemy spodziewać się zwrotu ewentualnej nadpłaty podatku. Pomoc naszej Kancelarii w rozliczaniu może się więc szybko zwrócić, szczególnie zważywszy na zmiany w zakresie dostępnych ulg i preferencji podatkowych.

Firmy, które korzystają ze stałej obsługi finansowej naszego biura, mogą nie przejmować się okresem rozliczeń.

Twój Doradca Podatkowy
Monika Kawalec

Terminy – **luty**

8 – Wpłata podatku dochodowego w formie karty podatkowej za styczeń 2016 r.

8 – Wpłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w styczniu od należności wypłaconych zagranicznej osobie prawnej z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 ustawy o p.d.o.p.

8 – Wpłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w styczniu od dochodów z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych i przekazanie podatnikowi informacji CIT-7.

10 – Wpłata składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i FP za styczeń – osoby fizyczne opłacające składki wyłącznie za siebie.

10 – Złożenie zgłoszenia INTRASTAT za styczeń.

15 – Wpłata podatku od nieruchomości i podatku leśnego za luty – osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki nieposiadające osobowości prawnej.

15 –Złożenie deklaracji na podatek od środków transportowych na 2016 rok i wpłata I raty podatku od środków transportowych.

15 – Wpłata składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP za styczeń – pozostali niepubliczni płatnicy składek.

15 – Złożenie informacji podsumowującej (w wersji drukowanej) za styczeń.

22 – Zawiadomienie o wyborze sposobu opłacania zaliczek na podatek dochodowy (uproszczonej formy albo kwartalnej).

22 – Wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób prawnych i od podatkowej grupy kapitałowej.

22 – Wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od dochodów osiągniętych z działalności gospodarczej (w tym liniowego) oraz z umów najmu i dzierżawy.

22 – Wpłata kwot pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych od pracowników zatrudnionych na umowę o pracę oraz z tytułu umów zlecenia i o dzieło wypłaconych w poprzednim miesiącu.

22 – Wpłata przez płatników, o których mowa w art. 41 ustawy o p.d.o.f., pobranych zaliczek na podatek dochodowy lub zryczałtowanego podatku dochodowego za styczeń.

22 – Wpłata ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za styczeń.

22 – Wpłata na PFRON za styczeń.

25 –Deklaracja i rozliczenie VAT oraz akcyzy.

25 – Złożenie informacji podsumowującej (składanej elektronicznie).

29 – Przekazanie podatnikowi i (drogą elektroniczną) urzędowi skarbowemu informacji o dochodach oraz pobranych zaliczkach na podatek dochodowy w 2015 r. (PIT-11).

29 – Przekazanie podatnikowi i (drogą elektroniczną) urzędowi skarbowemu informacji o wypłaconym stypendium, o przychodach z innych źródeł oraz o niektórych dochodach z kapitałów pieniężnych w 2015 r. (PIT-8C).

29 – Przekazanie podatnikowi i urzędowi skarbowemu rocznego obliczenia podatku przez organ rentowy/informacji o dochodach uzyskanych od organu rentowego za 2015 r. (PIT-40A/11A).

29 – Przekazanie podatnikowi i (drogą elektroniczną) urzędowi skarbowemu rocznego obliczenia podatku od dochodu uzyskanego przez podatnika w 2015 r. (PIT-40).

29 –Przekazanie urzędowi skarbowemu (drogą elektroniczną) i osobie objętej ograniczonym obowiązkiem podatkowym imiennej informacji o wysokości uzyskanego przychodu (dochodu) w 2015 r. (IFT-1R).

29 – Przekazanie do ZUS informacji o wysokości przychodów uzyskanych z pracy zarobkowej przez emerytów i rencistów w 2015 r.

29 – Przekazanie ubezpieczonemu informacji za 2015 r. o danych zawartych w imiennych raportach miesięcznych sporządzonych do ZUS, w podziale na poszczególne miesiące..

PROJEKTY

Będzie klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania?

Resort finansów przygotował projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

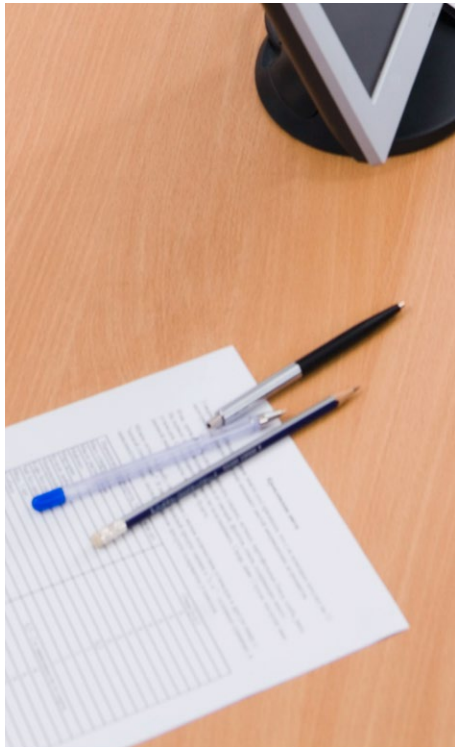

Proponuje się w nim powrócenie do koncepcji wprowadzenia klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania, razem z funkcją niezależnego nadzoru ekspercko-społecznego. Wprowadzenie do polskiego porządku prawnego klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania ma uporządkować system prawa podatkowego, wyznaczając granice dopuszczalnej optymalizacji podatkowej oraz wzmocni autonomię prawa podatkowego wobec prawa cywilnego. Stosowanie klauzuli będzie powiązane z licznymi rozwiązaniami zabezpieczającymi: wydawanie na wniosek podatnika opinii zabezpieczających, ekspercka Rada ds. Unikania Opodatkowania opiniująca sporne sprawy, niewykonalność spornych decyzji, wyłączna właściwość Ministra Finansów w sprawach klauzuli, możliwość korekty deklaracji w końcowej fazie postępowania podatkowego w zakresie stosowania klauzuli. ■

WSKAŹNIKI I STAWKI

Odsetki za zwłokę od 2016 r.

1 stycznia 2016 r. na mocy ustawy z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw zaczęły obowiązywać nowe regulacje w zakresie obniżonej stawki odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych.

Generalnie, tak jak dawniej, **stawka odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych jest równa sumie 200% podstawowej stopy oprocentowania kredytu lombardowego**, ustalanej zgodnie z przepisami o Narodowym Banku Polskim, **i 2%,** z tym że stawka ta **nie może być niższa niż 8%.**

Stawki obniżone

Do zaległości podatkowych powstałych od 1 stycznia 2016 r. stosuje się obniżoną stawkę odsetek **w wysokości połowy stawki podstawowej** (obecnie ½ x 8% = 4%), pod warunkiem złożenia, samodzielnie, bez udziału organu podatkowego, korekty deklaracji w terminie 6 miesięcy od dnia upływu terminu do złożenia deklaracji oraz zapłaty zaległości podatkowej w ciągu 7 dni od dnia złożenia korekty.

Stawka obniżona o połowę (obecnie 4%) będzie także stosowana w odniesieniu do zaległości podatkowych powstałych przed 1 stycznia 2016 r., po warunkiem złożenia korekty deklaracji w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2016 r. i zapłaty zaległości podatkowej w ciągu 7 dni od dnia złożenia korekty.

Ministerstwo Finansów zachęca więc do samodzielnej weryfikacji prawidłowości złożonej deklaracji i – w razie ujawnienia błędów – złożenia w tym okresie korekty oraz zapłaty zaległości. Stawka obniżona znajdzie zastosowanie bez względu na wysokość ujawnionej zaległości. W razie złożenia po 30 czerwca 2016 r. korekty ujawniającej zaległości podatkowe powstałe przed dniem 1 stycznia 2016 r. stawka odsetek za zwłokę wyniesie 3/4 stawki podstawowej (obecnie 6%)[1].

1. Z początkiem 2016 r. uchylono bowiem przepis dający podatnikowi możliwość zastosowania obniżonej stawki odsetek za zwłokę w wysokości ¾ podstawowej stawki odsetek za zwłokę – w przypadku złożenia skutecznej korekty deklaracji wraz z uzasadnieniem jej przyczyn (z wyjątkiem korekt składanych w związku z kontrolą podatkową lub czynnościami sprawdzającymi) i zapłacenia w ciągu 7 dni od dnia złożenia korekty zaległości podatkowej.

Stawka podwyższona

Od 1 stycznia 2016 r. została wprowadzona podwyższona stawka odsetek za zwłokę, w wysokości **150% stawki podstawowej** (obecnie 12%) w odniesieniu do zaległości w podatku od towarów i usług, w podatku akcyzowym oraz cłach.

Stawka ta będzie stosowana w przypadku, gdy organ podatkowy wykryje w toku procedur podatkowych (czynności sprawdzających, kontroli podatkowej lub postępowania podatkowego) zaniżenie zobowiązania podatkowego (zawyżenie nadpłaty bądź zwrotu podatku) w kwocie przekraczającej 25% kwoty należnej i wyższej niż kwota 9.250 zł (5 x minimalne wynagrodzenie) albo niezłożenie deklaracji i brak zapłaty podatku.

Jednakże nawet w tych podatkach przy samodzielnej weryfikacji prawidłowości złożonej deklaracji i – w razie ujawnienia błędów – złożenia korekty i zapłaty zaległości zastosowanie znajdzie stawka obniżona. Stawka obniżona znajdzie zastosowanie bez względu na wysokość ujawnionej zaległości.

W interesie podatników jest więc jak najszybsza samodzielna weryfikacja deklaracji, złożenie korekty i zapłata zaległości. Pozwoli to na zastosowanie stawki obniżonej.

Stawki odsetek za zwłokę – zarówno standardowa, jak i obniżona oraz podwyższona – ulegają obniżeniu lub podwyższeniu w stopniu odpowiadającym obniżeniu lub podwyższeniu podstawowej stopy oprocentowania kredytu lombardowego, począwszy od dnia, w którym stopa ta uległa zmianie. ■

ZMIANY PRAWNE

Podatek od niektórych instytucji finansowych

Ustawa z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych wprowadza opodatkowanie podatkiem aktywów niektórych instytucji finansowych.

Przedmiotem opodatkowania podatkiem są aktywa podmiotów będących podatnikami podatku. Podmiotem opodatkowania są **osoby prawne (banki, zakłady ubezpieczeń i reasekuracji oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe) oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej (oddziały instytucji zagranicznych).**

Pobór podatku oparty jest na zasadzie samonaliczania podatku przez podatników. Podatek naliczany będzie w okresach miesięcznych. Termin jego wpłaty określono na 25 dzień miesiąca następującego po miesiącu, którego podatek dotyczy.

Podatek wynosi **0,0366%** podstawy opodatkowania **miesięcznie**.

Pierwszym okresem rozliczeniowym, za który podatnicy dokonują obliczenia i wpłaty podatku oraz składają deklarację podatkową jest luty 2016 r.

Wprowadzenie podatku nie może stanowić podstawy do zmiany warunków świadczenia usług finansowych i ubezpieczeniowych wykonywanych na podstawie umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2016 r.

Wprowadza ona także zmiany do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (CIT). Mianowicie do katalogu wydatków, których nie uważa się za koszty uzyskania przychodów, dodany podatek od niektórych instytucji finansowych (art. 16 ust. 1 pkt 70 ustawy o CIT). ■

PORADY

Prawo do korekty deklaracji (zeznania)

Jeśli przy sporządzaniu deklaracji (zeznania) podatnik popełnił błąd dotyczący określenia wysokości zobowiązania podatkowego, wysokości kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku oraz innych danych zawartych w ich treści – to ma prawo złożyć korektę deklaracji (zeznania).

Prawo do korekty ulega jedynie zawieszeniu na czas trwania postępowania podatkowego lub kontroli podatkowej (w zakresie zobowiązań podatkowych, których dotyczy postępowanie lub kontrola). Korekta złożona w tym czasie nie wywołuje skutków prawnych, przy czym organ podatkowy musi teraz zawiadomić pisemnie składającego korektę o jej bezskuteczności. Uprawnienie do skorygowania deklaracji przysługuje więc nadal po zakończeniu kontroli podatkowej bądź po zakończeniu postępowania podatkowego – w zakresie nieobjętym decyzją określającą wysokość zobowiązania podatkowego.

Skorygowanie błędu następuje przez złożenie korygującej deklaracji (zeznania), przy czym nie trzeba już dołączać doń pisemnego uzasadnienia przyczyn korekty.

Skorygowanie błędu następuje przez złożenie korygującej deklaracji (zeznania), przy czym nie trzeba już dołączać doń pisemnego uzasadnienia przyczyn korekty. Należy przy tym pamiętać, żeby zapłacić zaległy podatek lub zwrócić nadpłatę (którą podatnik nienależnie wykazał i otrzymał jej zwrot) – wraz z odsetkami. Korekta złożona wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty nie wywołuje skutków prawnych w razie odmowy stwierdzenia nadpłaty w całości lub w części oraz w razie umorzenia postępowania w związku z wycofaniem wniosku. W uzasadnieniu wydanej decyzji organ podatkowy wskazuje bezskuteczność takiej korekty.

Jeżeli w wyniku korekty deklaracji zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, nadpłaty, zwrotu podatku albo kwoty nadwyżki podatku do przeniesienia lub wysokości straty nie będzie przekraczała 5.000 zł, to w przypadku błędów rachunkowych i oczywistych omyłek, korekty deklaracji dokona organ podatkowy. Podatnik otrzymuje wówczas uwierzytelnioną kopię korekty do akceptacji – z prawem wniesienia sprzeciwu. W przypadku braku wniesienia sprzeciwu korekta wywołuje te same skutki prawne jak korekta złożona przez podatnika[1]. ■

PORADY

Ulga na działalność badawczo-rozwojową

Ustawa z 25 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem innowacyjności wprowadziła z dniem 1 stycznia 2016 r. do przepisów o PIT i CIT ulgę polegającą na umożliwieniu odliczenia od podstawy opodatkowania kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność badawczo-rozwojową.

Np. w zakresie PIT przewidziano, że podatnik uzyskujący przychody ze źródła „pozarolnicza działalność gospodarcza" **może odliczyć od podstawy obliczenia podatku**, ustalonej zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c ust. 2, koszty uzyskania przychodów poniesione na działalność badawczo-rozwojową, zwane "kosztami kwalifikowanymi". Kwota odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika ze źródła określonego w art. 10 ust. 1 pkt 3, czyli ze źródła „pozarolnicza działalność gospodarcza".

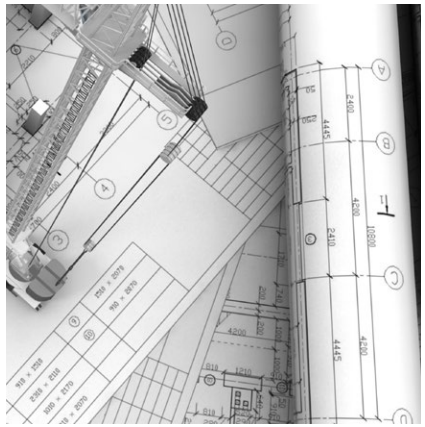

1. ob. art. 274 Ordynacji podatkowej.

Za **koszty kwalifikowane** uznaje się:	**Kwota kosztów kwalifikowanych nie może przekroczyć:**	
należności z tytułów, o których mowa w art. 12 ust. 1, oraz składki z tytułu tych należności określone w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w części finansowanej przez płatnika składek, jeżeli te należności i składki dotyczą pracowników zatrudnionych w celu realizacji działalności badawczo-rozwojowej;	30% tych kosztów	
nabycie materiałów i surowców bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością badawczo-rozwojową;	20% tych kosztów – jeżeli podatnik jest mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej,	10% tych kosztów – w przypadku pozostałych podatników.
ekspertyzy, opinie, usługi doradcze i usługi równorzędne, a także nabycie wyników badań naukowych, świadczonych lub wykonywanych na podstawie umowy przez jednostkę naukową w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki[1] na potrzeby prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej;		
odpłatne korzystanie z aparatury naukowo-badawczej wykorzystywanej wyłącznie w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, jeżeli to korzystanie nie wynika z umowy zawartej z podmiotem powiązanym z podatnikiem w rozumieniu art. 25 ust. 1 i 4.		
dokonywane w danym roku podatkowym, zaliczane do kosztów uzyskania przychodów, odpisy amortyzacyjne od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wykorzystywanych w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, z wyłączeniem samochodów osobowych oraz budowli, budynków i lokali będących odrębną własnością[2].		

1 Dz.U. z 2014 r. poz. 1620 oraz z 2015 r. poz. 249 i 1268.
2 Do kosztów tych nie stosuje się przy tym przepisu art. 23 ust. 1 pkt 45 ustawy o PIT, a więc nie stosuje się wyłączenia z kosztów uzyskania przychodów dotyczącego odpisów z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dokonywanych, według zasad określonych w art. 22a–22o, od tej części ich wartości, która odpowiada poniesionym wydatkom na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie tych środków lub wartości niematerialnych i prawnych, odliczonym od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym albo zwróconym podatnikowi w jakiejkolwiek formie.

Koszty kwalifikowane ponoszone w ramach badań podstawowych podlegają odliczeniu wyłącznie pod **warunkiem, że badania te są prowadzone na podstawie umowy lub porozumienia z jednostką naukową** w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki. Koszty kwalifikowane podlegają odliczeniu, **jeżeli nie zostały podatnikowi zwrócone** w jakiejkolwiek formie. Prawo do odliczenia **nie przysługuje** podatnikowi, jeśli w roku podatkowym prowadził działalność **na terenie specjalnej strefy ekonomicznej** na podstawie zezwolenia.

Podatnicy prowadzący działalność badawczo-rozwojową, którzy zamierzają skorzystać z takiego odliczenia są obowiązani w prowadzonej podatkowej księdze przychodów i rozchodów albo w prowadzonych księgach rachunkowych wyodrębnić koszty działalności badawczo-rozwojowej.

Odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono koszty kwalifikowane. W przypadku gdy podatnik poniósł za rok podatkowy stratę lub wielkość dochodu podatnika jest niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń, odliczenia – odpowiednio w całej kwocie lub w pozostałej części – dokonuje się w zeznaniach za kolejno następujące po sobie trzy lata podatkowe następujące bezpośrednio po roku, w którym podatnik skorzystał lub miał prawo skorzystać z odliczenia.

Podatnicy korzystający z nowego odliczenia, o którym mowa w art. 26e, są obowiązani **wykazać w zeznaniu koszty kwalifikowane** podlegające odliczeniu. Odliczenie to podatnik wykazuje w zeznaniu, w którym rozlicza przychody ze źródła „pozarolnicza działalność gospodarcza". ■

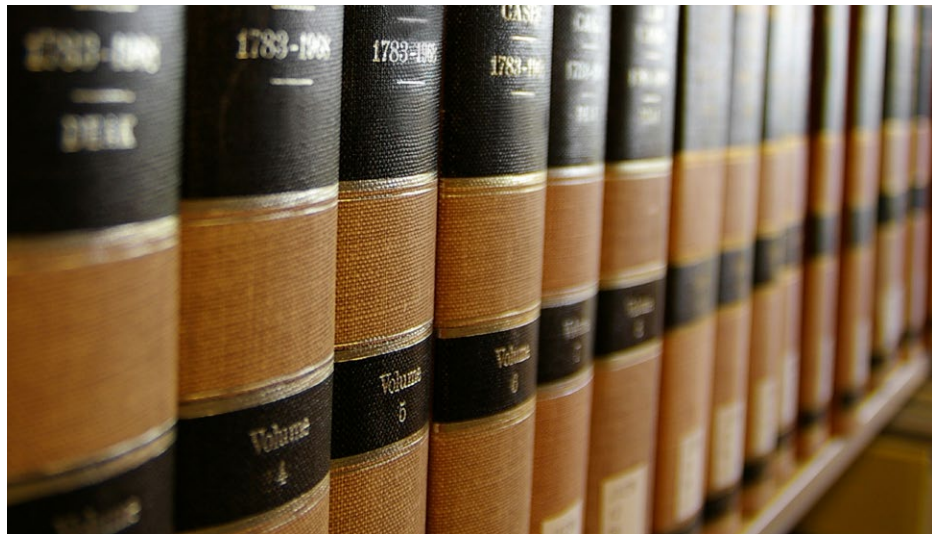

ZMIANY PRAWNE

Zmiany przepisów akcyzowych od dnia 1 stycznia 2016 r.

Resort finansów wskazał najistotniejsze zmiany wprowadzone ustawą z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw.

Nowelizacja, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2016 r. zasadniczo realizuje postulaty przedsiębiorców z branży wyrobów akcyzowych i w założeniu powinna ułatwić im prowadzenie działalności gospodarczej poprzez uproszczenie procedur i eliminację niektórych obowiązków administracyjnych.

Ustawa wprowadziła również regulacje o charakterze uszczelniającym, tj. przepisy dotyczące pośredniczących podmiotów tytoniowych, które powinny ograniczyć działalność „szarej strefy" w obszarze obrotu suszem tytoniowym i spowodowane tym straty dla budżetu państwa.

I. Najważniejsze zmiany o charakterze upraszczającym i ułatwiającym:

1. Wprowadzenie możliwości wyboru przez podatnika właściwego organu podatkowego w zakresie akcyzy, w sytuacji, gdy ze względu na miejsce wykonywania czynności prawnych lub wystąpienia stanów faktycznych podlegających opodatkowaniu akcyzą, właściwe są dwa lub więcej organy podatkowe.
2. Wprowadzenie zwolnienia od akcyzy także dla zakładów energochłonnych rozpoczynających działalność gospodarczą z wykorzystaniem wyrobów węglowych lub gazowych oraz uruchamiających instalację wykorzystującą te wyroby.
3. Wprowadzenie niższej stawki akcyzy na energię elektryczną (3 zł za MWh) zużywaną w procesie wydobycia i przeróbki wyrobów o kodzie CN 2701 (np. węgiel) na terenie zakładu górniczego przez podmioty będące podatnikami akcyzy od energii elektrycznej lub zużywaną w produkcji wyrobów o kodzie CN 2704 (np. koks) w procesie odgazowania wyrobów o kodzie CN 2701 przez podmioty będące podatnikami akcyzy od energii elektrycznej.

4. Wprowadzenie zwolnienia bezpośredniego dla wszystkich podatników akcyzy od energii elektrycznej wykorzystywanej do celów redukcji chemicznej, w procesach elektrolitycznych, metalurgicznych i mineralogicznych oraz zwolnienia dla zakładów energochłonnych, stosowanego w trybie zwrotu części zapłaconej akcyzy od energii elektrycznej wykorzystanej przez te zakłady.
5. Zwolnienie od akcyzy alkoholu etylowego zużywanego do produkcji wyrobów nieakcyzowych w przypadku przekroczenia norm zużycia tego alkoholu, gdy zużycie nastąpi zgodnie z przeznaczeniem.
6. Nałożenie na właściwego naczelnika urzędu celnego obowiązku ustalania z urzędu dopuszczalnych norm zużycia alkoholu etylowego i napojów alkoholowych, dla celów zwolnienia od akcyzy ze względu na przeznaczenie.
7. Wyłączenie z warunku dotyczącego spełnienia cech technicznych i jakościowych określonych w Polskich Normach – wyposażenia ambulansu w wyroby medyczne w zakresie regulacji dotyczącej zwolnienia od akcyzy samochodu osobowego stanowiącego specjalistyczny środek transportu sanitarnego, przeznaczony do działalności leczniczej.
8. Umożliwienie magazynowania w jednym zbiorniku wyrobów akcyzowych o różnym statusie akcyzowym, tj. z zapłaconą akcyzą, w procedurze zawieszenia poboru akcyzy, zwolnionych od akcyzy ze względu na przeznaczenie i opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na przeznaczenie.
9. Umożliwienie magazynowania w składzie podatkowym, w jednym zbiorniku wyrobów energetycznych o tym samym kodzie CN, ale posiadających różne parametry fizykochemiczne, za wyjątkiem wyrobów, w przypadku których parametry fizykochemiczne mają wpływ na stawkę akcyzy.

10. Ułatwienie przedsiębiorcom prowadzenia działalności w formie usługowych składów podatkowych typu magazynowego poprzez zmniejszenie dotychczasowych minimalnych wysokości obrotu wyrobami tytoniowymi, napojami alkoholowymi i olejami smarowymi oraz wielkości powierzchni magazynowych w przypadku gazu oraz innych wyrobów energetycznych, z wyłączeniem olejów smarowych.
11. Ułatwienie uzyskania zezwolenia na prowadzenie składu podatkowego typu magazynowego tzw. operatorom logistycznym, czyli podmiotom prowadzącym działalność polegającą na kompleksowej obsłudze innych podmiotów w zakresie magazynowania, przeładowywania, przewozu i konfekcjonowania towarów należących do obsługiwanych podmiotów.
12. Uchylenie regulacji przewidującej obowiązek uzyskania nowego zezwolenia w przypadku, gdy podmiot posiadający zezwolenie wyprowadzenia zamierza wyprowadzać ze składu podatkowego wyroby akcyzowe należące do innej niż będąca przedmiotem dotychczasowej działalności grupy wyrobów akcyzowych. (W takim przypadku trzeba będzie jedynie dokonać zmiany dotychczasowego zezwolenia).
13. Rozszerzenie możliwości stosowania celnych procedur uproszczonych przy obejmowaniu procedurą wywozu alkoholu etylowego zawartego w wyrobach kosmetycznych.
14. Wprowadzenie możliwości wykorzystania alternatywnych dowodów potwierdzających zakończenie procedury zawieszenia poboru akcyzy, innych niż raport odbioru, dokument zastępujący raport odbioru, raport wywozu lub dokument zastępujący raport wywozu.
15. Wydłużenie terminów do nałożenia otrzymanych znaków akcyzy, do zwrotu niewykorzystanych, uszkodzonych lub zniszczonych znaków akcyzy oraz wydłużenie okresu ważności znaków akcyzy w przypadku wprowadzenia nowego wzoru znaku akcyzy.
16. Rozszerzenie przypadków, w których dopuszcza się przemieszczanie na terytorium kraju w procedurze zawieszenia poboru akcyzy wyrobów akcyzowych oznaczonych znakami akcyzy pomiędzy składami podatkowymi.

Nowelizacja dała możliwość wyboru przez podatnika właściwego organu podatkowego w zakresie akcyzy, w sytuacji, gdy właściwe są co najmniej dwa.

17. Zmiany w zakresie stosowania zabezpieczeń akcyzowych polegające na:
    - zniesieniu obowiązku składania zabezpieczenia akcyzowego przy przemieszczaniu wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy oraz opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na przeznaczenie,
    - umożliwieniu stosowania zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego po upływie terminu jego ważności do czasu rozstrzygnięcia przez naczelnika urzędu celnego wniosku o jego przedłużenie, nie dłużej jednak niż 90 dni po upływie tego terminu,
    - wydłużeniu terminu i uelastycznieniu częstotliwości aktualizacji wysokości złożonego zabezpieczenia ryczałtowego przynajmniej raz w roku, zamiast co 6 miesięcy,
    - umożliwieniu zwolnienia zabezpieczenia generalnego z obciążenia praktycznie w każdym urzędzie celnym, w którym naczelnik urzędu celnego będzie miał możliwość wiarygodnego potwierdzenia w systemie teleinformatycznym lub na podstawie dokumentów, że zobowiązanie podatkowe, którym było obciążone to zabezpieczenie, zostało zapłacone.
18. Umożliwienie zastąpienia ewidencji prowadzonych dotychczas na potrzeby akcyzy, dokumentacją prowadzoną na potrzeby podatkowe lub księgowe inne niż akcyza, pod warunkiem, że dokumentacja ta zawierała będzie wszystkie dane wymagane dla danej ewidencji.
19. Zmiany przepisów z zakresu podatku akcyzowego i kontroli mające na celu uproszczenie procedur związanych z prowadzeniem działalności w zakresie wyrobów akcyzowych, polegające na:
    - wyeliminowaniu podwójnej weryfikacji podmiotów przed wydaniem zezwolenia akcyzowego oraz podwójnej dokumentacji dotyczącej składu podatkowego,
    - wprowadzeniu jednego wniosku o wydanie zezwolenia i o urzędowe sprawdzenie.

II. Zmiany o charakterze uszczelniającym.

1. Wprowadzenie regulacji odnoszących się do pośredniczących podmiotów tytoniowych (PPT), które przyczynią się do skutecznego zwalczania działalności przestępczej w zakresie obrotu suszem tytoniowym, które polegają na:
    - wprowadzeniu obowiązku rejestracji PPT,
    - wprowadzeniu obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego przez

PPT (przepisy przewidują zabezpieczenie generalne jako podstawowy rodzaj zabezpieczenia akcyzowego, oraz możliwość złożenia za zgodą właściwego naczelnika urzędu celnego zabezpieczenia ryczałtowego oraz obniżonego zabezpieczenia ryczałtowego),

- wprowadzeniu obowiązku prowadzenia ewidencji suszu tytoniowego przez PPT,
- wprowadzeniu regulacji w zakresie zagranicznych podmiotów tytoniowych, które zobowiązane są posiadać oddział lub podmiot reprezentujący na terytorium RP **Ważne:** Na mocy przepisu przejściowego umożliwiono PPT prowadzenie działalności na dotychczasowych zasadach do dnia 31 marca 2016 r. z uwagi na fakt, że na podstawie zawartych w 2015 r. przez te podmioty umów na dostarczanie suszu tytoniowego, susz tytoniowy będzie im dostarczany do końca marca 2016 r.

2. Doprecyzowanie regulacji dotyczących wyrobów energetycznych opodatkowanych zerową stawką akcyzy, w związku z ich przeznaczeniem do celów innych niż opałowe, jako dodatki lub domieszki do paliw opałowych, do napędu silników spalinowych albo jako dodatki lub domieszki do paliw silnikowych, które polega na:
   - ustaleniu, iż procedura zawieszenia poboru akcyzy ma również zastosowanie do ww. wyrobów akcyzowych opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na przeznaczenie,
   - określeniu katalogu przypadków, w których stawka akcyzy na ww. wyroby energetyczne wynosi 0 zł (przypadki te odnoszą się do wyrobów energetycznych znajdujących się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy).
3. Dodanie regulacji przewidujących, że warunkiem dokonania przez zarejestrowanego odbiorcę oraz podmiot prowadzący skład podatkowy nabycia wewnątrzwspólnotowego paliw silnikowych, których wytwarzanie lub którymi obrót wymaga uzyskania koncesji, zgodnie z przepisami ustawy Prawo energetyczne, na rzecz innego podmiotu, który obowiązany jest do uzyskania koncesji lub wpisu do rejestru systemu zapasów interwencyjnych – jest posiadanie przez ten podmiot wymaganej koncesji lub wpisanie tego podmiotu do rejestru systemu zapasów interwencyjnych.
4. Nałożenie na podmioty prowadzące składy podatkowe oraz zarejestrowanych odbiorców obowiązku informowania Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych o podmiotach, na rzecz których podmioty te dokonały nabyć wewnątrzwspólnotowych paliw silnikowych oraz o ilości i kodach CN nabytych paliw. ■

> **Nowelizacja wprowadziła obowiązek rejestracji i złożenia zabezpieczenia akcyzowego przez pośredniczące podmioty tytoniowe (PPT).**

ORZECZENIA

Interpretacja nie dla przyszłego podmiotu

W wyroku z 2 grudnia 2015 r., sygn. akt II FSK 2438/13, NSA stwierdził, że interpretacja przepisów prawa podatkowego nie może dotyczyć nieistniejącego podmiotu.

Osoba planująca dopiero zdarzenie przyszłe w postaci utworzenia spółki osobowej nie jest – na podstawie art. 14n § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa – uprawniona do złożenia wniosku o wydanie indywidualnej interpretacji przepisów prawa podatkowego dotyczącej innego zdarzenia przyszłego w postaci działalności nieistniejącej spółki kapitałowej. ■

INTERPRETACJE

Dostawa części do wyrobów medycznych a VAT

Minister Finansów wydał interpretację ogólną w zakresie stosowania właściwej stawki VAT dla dostaw części, w tym części zamiennych, do wyrobów medycznych na tle art. 41 ust. 2 w powiązaniu z poz. 105 załącznika nr 3 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Stwierdził w niej, że dostawa części (w tym części zamiennych) do wyrobów medycznych. którym ustawa o wyrobach medycznych nie przyznaje statusu wyrobu medycznego, podlega opodatkowaniu podstawową stawką podatku, której wysokość w okresie do 31 grudnia 2016 r. wynosi 23% (z zastrzeżeniem sytuacji, gdy są one wymienione w innych pozycjach załącznika nr 3 do ustawy). ■

PROJEKTY

Kwota wolna od podatku

Podstawowym celem prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych jest zwiększenie kwoty wolnej od opodatkowania z 3.091 zł do 8.002 zł.

”

Ma nastąpić zwiększenie kwoty zmniejszającej podatek z 556 zł 02 gr do 1.440 zł.

Realizacja tego celu nastąpi poprzez zwiększenie kwoty zmniejszającej podatek z 556 zł 02 gr do 1.440 zł. Chodzi o wykonanie wyroku TK. ■

PROJEKTY

Podatek od sprzedaży detalicznej?

Projekt ustawy o podatku od sprzedaży detalicznej zakłada, że podatnikami nowej daniny będą wszystkie sieci handlowe oraz sprzedawcy detaliczni. Przedmiotem opodatkowania będzie miesięczny przychód ze sprzedaży towarów.

Kwota wolna od opodatkowania to 1,5 mln zł netto miesięcznie. Podatnicy, którzy nie przekroczą tej kwoty będą zwolnieni z podatku i nie będą obowiązani do składania deklaracji podatkowych.

Zgodnie z postanowieniami projektu podatek **od sprzedaży detalicznej będzie podatkiem progresywnym ze stawką 0,7% obciążającą przychód nieprzekraczający w danym miesiącu kwoty 300 mln złotych oraz stawką 1,3% od nadwyżki przychodu ponad 300 mln złotych w tym miesiącu. Projekt przewiduje również stawkę – 1,9% od przychodów ze sprzedaży detalicznej prowadzonej w soboty, niedziele i inne dni ustawowe wolne od pracy** (to ostatnie kryterium odnosić się będzie do tych sprzedawców detalicznych, którzy na mocy przepisów będą prowadzili sprzedaż w takie dni).

Nie będą natomiast opodatkowane przychody z tytułu sprzedaży leków i wyrobów medycznych refundowanych. Definicją towaru nie zostaną również objęte posiłki przygotowywane przez zbywcę, gaz ziemny, woda, ciepło systemowe oraz energia elektryczna.

Spodziewane dochody budżetu państwa z tytułu nowej daniny to około 2 miliardów złotych w perspektywie 2016 roku. Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami wpływy z tytułu podatku będą jednym ze źródeł finansowania programu „500 plus", który przewiduje wypłatę świadczenia w wysokości 500 zł na drugie i każde kolejne dziecko.

Ministerstwo Finansów przewiduje także, że wprowadzenie podatku spowoduje wzrost konkurencji na rynku handlu detalicznego. Odrzuca tym samym hipotezy o możliwości przerzucenia kosztów podatku na klientów sklepu. „Rynek handlu detalicznego jest tak nasycony, że podniesienie cen przez jednego przedsiębiorcę spowodowałby odpływ klientów do drugiego. Nie spodziewamy się zatem zbiorowego podniesienia cen" – tłumaczy minister finansów Paweł Szałamacha. Należy zauważyć, że stawka podstawowa 0,7% jest bardzo umiarkowana.

Przyjęty w projekcie model równego opodatkowania wszystkich sprzedawców detalicznych jest zgodny z prawem unijnym. Sama proponowana danina nie podlega dyrektywie 2006/112/WE Rady z 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, nie spełniając cech tego podatku.

Ustawa ma wejść w życie w ciągu 14 dni od ogłoszenia.

Minister Finansów przekazał do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów projekt ustawy o podatku od sprzedaży detalicznej wraz z prośbą o procedowanie jej zgodnie z paragrafem 99 regulaminu pracy Rady Ministrów w trybie odrębnym. ■

WZORY PISM

Wnioski o wydanie interpretacji przepisów prawa podatkowego

W związku ze zmianami prawnymi dot. interpretacji, obowiązuje też nowy wzór wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej i nowy wzór wniosku o wydanie interpretacji ogólnej, a także wzór wniosku wspólnego o wydanie interpretacji indywidualnej ORD-WS i załączników.

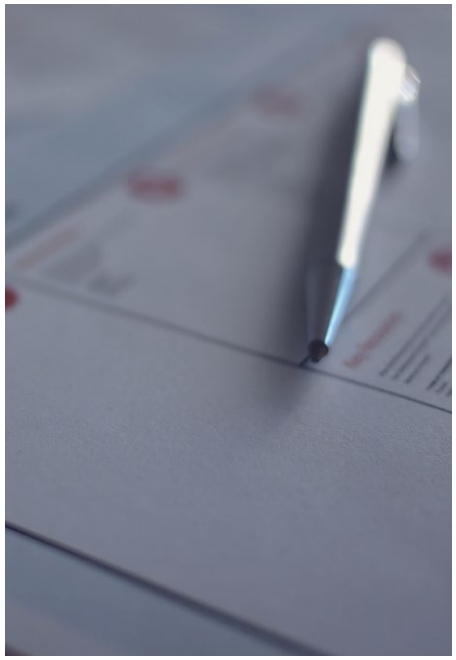

Zobacz:

- wzór wniosku o wydanie interpretacji ogólnej ORD-OG;
- wzór wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej ORD-IN;
- wzór wniosku wspólnego o wydanie interpretacji indywidualnej ORD-WS i załączników. ■

ZMIANY PRAWNE

Upoważnienia w zakresie indywidualnych interpretacji

Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie upoważnienia do dokonywania niektórych czynności w zakresie interpretacji indywidualnych, na podstawie art. 14b § 6a znowelizowanej ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa upoważniono dyrektorów izb skarbowych: w Bydgoszczy, Katowicach, Łodzi, Poznaniu i Warszawie dokonywania niektórych czynności w zakresie indywidualnych interpretacji przepisów prawa podatkowego.

Zostali oni upoważnieni do:

1. zmiany interpretacji indywidualnych na etapie rozpatrywania wezwania do usunięcia naruszenia prawa,
2. stwierdzania wygaśnięcia interpretacji indywidualnych na podstawie art. 14e § 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa,
3. uchylania interpretacji indywidualnych i wydawania postanowień, o których mowa w art. 14b § 5a ustawy, na podstawie art. 14e § 1 pkt 4 ustawy,
4. wydawania postanowień, o których mowa w art. 14b § 5a ustawy, oraz ich zmiany na podstawie art. 14e § 1 pkt 5 ustawy,
5. uchylania postanowień, o których mowa w art. 14b § 5a ustawy, na podstawie art. 14e § 1 pkt 6 ustawy – w imieniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Określone zostały także zasady ustalania właściwości miejscowej.

Określone zostały także zasady ustalania właściwości miejscowej.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. ■

WZORY PISM

Wydawanie zaświadczeń przez organy podatkowe

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe weszło w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Określa ono:

1. tryb wydawania zaświadczeń;
2. właściwość miejscową i rzeczową organów podatkowych do wydawania zaświadczeń;
3. wzór rejestru zaświadczeń oraz szczegółowy sposób jego prowadzenia;
4. wzór ewidencji przekazanych lub otrzymanych informacji w sprawach zaświadczeń oraz szczegółowy sposób jej prowadzenia;
5. wzory zaświadczeń określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa: ZAS-W(3), ZAS-S(3), ZAS-Z(4), ZAS-P(3), ZAS-SC(1), ZAS-HZ(1), ZAS-HZU(1), ZAS-DF(3), ZAS-DP(3), ORD-M(3),
6. wzór oświadczenia małżonka podatnika o pozostawaniu z podatnikiem we wspólności majątkowej, o którym mowa w art. 306h § 2 ustawy – Ordynacja podatkowa.

Straciło zaś moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe (Dz.U. Nr 293, poz. 1726). ■

Nowe rozporządzenie określa m.in. tryb wydawania zaświadczeń, właściwość miejscową i rzeczową organów podatkowych do wydawania zaświadczeń oraz wzory różnych druków i dokumentacji.

ODPOWIEDZI

Zatrudnienie dorosłego dziecka

Czy podatnik (ojciec) może ująć jako koszt uzyskania przychodu wydatki na zatrudnienie na podstawie umowy zlecenia swojego dorosłego dziecka?

Tak. Do kosztów uzyskania przychodu nie można zaliczyć wartości własnej pracy podatnika, jego małżonka i małoletnich dzieci, a w przypadku prowadzenia działalności w formie spółki cywilnej lub osobowej spółki handlowej – także małżonków i małoletnich dzieci wspólników. Pełnoletniego dziecka to wyłączenie nie dotyczy. – tak wynika z art. 23 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.. ■

PORADY

Wydawanie zaświadczeń przez organy podatkowe

Z dniem 1 stycznia 2016 r. weszło w życie wydane na podstawie art. 10a ust. 6 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów przez niektóre organizacje pozarządowe oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

Rozporządzenie określa sposób prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów w celu określenia zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób prawnych, przez organizacje pozarządowe (tj. m.in. fundacje i stowarzyszenia), z wyłączeniem spółek kapitałowych, oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego. Prowadzenie uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów na podstawie rozporządzenia zastępuje ewidencję rachunkową wynikającą z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Jak wyjaśniło Ministerstwo Finansów, główne wymagania stawiane podatnikom, którzy mogą prowadzić uproszczoną ewidencję, określa art. 10a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Mogą to być te jednostki, które łącznie spełniają następujące warunki:

1. działają w sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
2. nie prowadzą działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej,
3. nie posiadają statusu organizacji pożytku publicznego,
4. osiągają przychody wyłącznie:

a. z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego, z tytułu składek członkowskich, darowizn, zapisów, spadków, dotacji, subwencji, przychodów pochodzących z ofiarności publicznej,
b. z działalności odpłatnej pożytku publicznego z tytułu sprzedaży towarów i usług,
c. z tytułu sprzedaży, najmu lub dzierżawy składników majątkowych,
d. z tytułu odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych lub rachunkach w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, prowadzonych w związku z wykonywana działalnością, w tym także odsetek od lokat terminowych oraz innych form oszczędzania, przechowywania lub inwestowania, tworzonych na rachunkach,

5. w roku poprzedzającym rok wyboru prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów osiągnęły przychody wyłącznie z tytułów wymienionych w pkt 4, w wysokości nieprzekraczającej 100 000 zł. Spełnienie tego wymogu nie ma zastosowania w roku podatkowym, w którym jednostka rozpoczęła działalność.

Uproszczona ewidencja obejmuje zbiory zapisów, obrotów (sum zapisów), które tworzą:

1. zestawienie przychodów i kosztów określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia,
2. zestawienie przepływów finansowych określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
3. karty przychodów pracownika,
4. wykaz środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych związanych z prowadzoną działalnością.

Decyzję o prawidłowości prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów podejmuje organ zatwierdzający w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy o rachunkowości.

Podatnik nie ma obowiązku prowadzenia uproszczonej ewidencji lecz może ją prowadzić poprzez jej wybór, przy czym:

- jeżeli podatnik kontynuuje działalność to o wyborze prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów zawiadamia naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych, w terminie do końca pierwszego miesiąca roku podatkowego, w którym rozpoczyna prowadzenie uproszczonej ewidencji,
- jeżeli podatnik rozpoczyna działalność, to o wyborze prowadzenia uproszczonej ewidencji zawiadamia naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia działalności.

W obu przypadkach zawiadomienie o prowadzeniu uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów, dotyczy także lat następnych.

W razie, gdy podatnik prowadzący uproszczoną ewidencję:

1. rezygnuje z prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów albo
2. nie spełnia warunków określonych w art. 10a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie uprawniających do prowadzenia uproszczonej ewidencjito jest obowiązany zawiadomić naczelnika urzędu skarbowego w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych, w terminie 14 dni od końca ostatniego miesiąca, w którym prowadzi uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów. ■

WSKAŹNIKI I STAWKI

Podstawowe stopy procentowe NBP

Podajemy aktualne stopy procentowe uchwalane przez RPP.

Stopa procentowa:	Oprocentowanie	Obowiązuje od dnia
Stopa referencyjna [1)]	**1,50**	2015-03-05
Stopa lombardowa	**2,50**	2015-03-05
Stopa depozytowa	**0,50**	2015-03-05
Stopa redyskonta weksli	**1,75**	2015-03-05

Stopa rezerwy obowiązkowej:	Oprocentowanie	Obowiązuje od dnia
- od środków złotowych i środków w walutach obcych zgromadzonych na rachunkach bankowych, od środków uzyskanych z tytułu emisji papierów wartościowych	**3,50**	2010-12-31
- od środków uzyskanych z tytułu operacji repo i sell-buy--back	**0,00**	2012-01-01
Oprocentowanie środków rezerwy obowiązkowej [2)]	**1,35**	2015-03-05

1. rentowność 7-dniowych bonów pieniężnych
2. 0,9 stopy referencyjnej – obowiązuje od 2014-10-09

WSKAŹNIKI I STAWKI

Odsetki ustawowe

Minister Sprawiedliwości podał, że poczynając od dnia 1 stycznia 2016 r. wysokość odsetek ustawowych wynosi 5% w stosunku roczny, a wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie dłużnika ze spełnieniem świadczenia pieniężnego – 7%.

Z kolei Minister Rozwoju ogłosił wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 30 czerwca 2016 r. – wynosi 9,50% w stosunku rocznym. ■

AKTUALNOŚCI

200 mln zł mikropożyczek

W trakcie konferencji „Wsparcie dla polskich mikrofirm i ekonomii społecznej z programów ramowych Unii Europejskiej" przedstawiono program prawie 200 mln zł na walkę z bezrobociem oraz ogłoszono Program inkubacji klienta finansowego na rzecz przedsiębiorczości i rynku pracy.

Pierwszy polski Pośrednik Finansowy Programu UE na rzecz zatrudniania i innowacji społecznych „EaSI" na lata 2014–2020 pozyskał i uruchamia preferencyjne finansowanie dla podmiotów wykluczonych rynkowo. Dzięki umowie podpisanej z Europejskim Funduszem Inwestycyjnym, Inicjatywa Mikro udostępni prawie 200 mln zł mikropożyczek dla polskich mikroprzedsiębiorców i osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej. Wdrożeniu będzie towarzyszył specjalny program inkubacji klienta finansowego na rzecz przedsiębiorczości i rynku pracy, podejmowany we współpracy Krajowym Punktem Kontaktowym ds. IF PUE.

Komisja Europejska wspiera dostępność mikrofinansowania – pożyczek do wysokości 25 tys. euro, przeznaczonych dla najmniejszych przedsiębiorców oraz osób napotykających bariery w wejściu na rynek pracy. Dostępność tych środków może decydować o „być albo nie być" najmniejszych firm, mających trudności z uzyskaniem standardowego kredytu, jak również umożliwia rozpoczęcie własnej działalności np. bezrobotnym czy młodzieży.

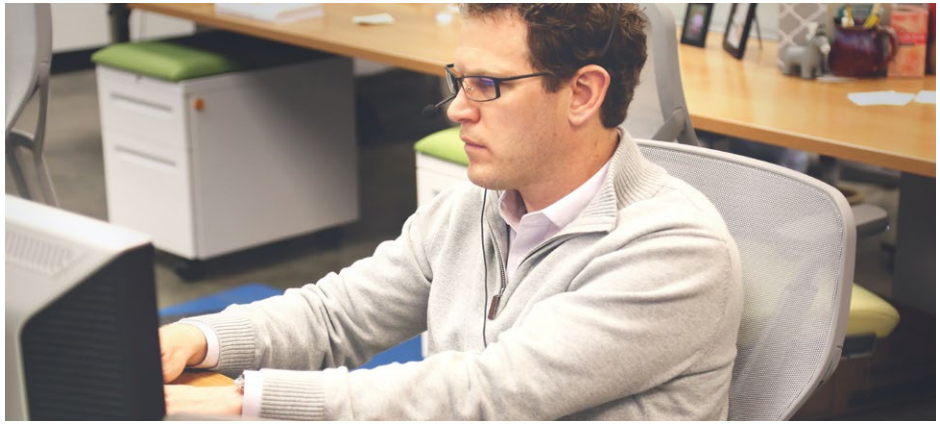

W ramach EaSI, Inicjatywa Mikro uruchomi specjalny program pożyczkowy objęty unijną gwarancją. Gwarancja UE jest bezpłatna i realizowana poza reżimem pomocy publicznej, co oznacza brak konieczności obciążania (klienta i pośrednika) uciążliwymi ryzykiem i obowiązkami sprawozdawczymi. Pośrednik musi za to stosować „Europejski kodeks dobrego postępowania w zakresie udzielania mikrokredytów" .Oferta Inicjatywy Mikro dedykowana jest podmiotom w tzw. luce finansowej, nie konkuruje więc ani nie wypiera z rynku oferty bankowej.

Z nowej oferty ma skorzystać do połowy 2018 r. ponad 6000 polskich mikroprzedsiębiorców. ■

WSKAŹNIKI I STAWKI

Kilka wskaźników gospodarczych

Główny Urząd Statystyczny potwierdził szacunki Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W grudniu 2015 r. stopa bezrobocia wyniosła w naszym kraju 9,8%.

W końcu grudnia 2015 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 1 mln 563,3 tys. osób (w tym 816,1 tys. kobiet) i była wyższa w porównaniu z poprzednim miesiącem, ale niższa niż w analogicznym okresie 2014 roku – podał GUS.

Jeśli chodzi o handel zagraniczny Polski, to według wstępnych danych GUS, w okresie 11 miesięcy 2015 r. odnotowano dalszą wyraźną poprawę salda obrotów towarowych – notowany przed rokiem deficyt handlowy na poziomie blisko 2,1 mld euro został przekształcony w nadwyżkę w wysokości 3,5 mld euro. Zadecydowała o tym utrzymująca się od początku 2015 r. tendencja do szybszego wzrostu eksportu (o 7,4%, do 164,2 mld euro po 11 miesiącach 2015 r.) niż importu (o 3,7%, do 160,7 mld euro).

Według wstępnych danych GUS, produkcja sprzedana przemysłu w grudniu 2015 r. była o 6,7% wyższa w porównaniu z analogicznym miesiącem 2014 r. Wynik jest lepszy od oczekiwań. W całym 2015 roku wzrost produkcji sprzedanej przemysłu według wstępnego szacunku wyniósł 4,9%.

Według danych GUS PKB Polski w 2015 r. wzrósł o 3,6%, czyli więcej niż zakładano w budżecie i więcej niż w 2014 r. Świadczy to o silnych fundamentach rozwoju kraju oraz o tym, że gospodarka znajduje się na ścieżce trwałego wzrostu.

Jednocześnie wstępne dane Ministerstwa Finansów dotyczące wykonania budżetu za 2015 r. pozwalają stwierdzić, że deficyt budżetu państwa nie przekroczy kwoty 47 mld zł. MF nie spodziewa się, że wykonanie budżetu w pozostałych częściach sektora finansów (np. jednostki samorządu terytorialnego) zaważy na wyniku ogólnym. W związku z tym uprawniony jest wniosek, że deficyt za 2015 r. nie przekroczy 3% PKB. ■

AKTUALNOŚCI

Projekty ze środków unijnych

Zgodnie z prawem unijnym Ministerstwo Rozwoju opublikowało dane na temat każdego przedsięwzięcia realizowanego ze środków Unii Europejskiej oraz na temat firm, organizacji lub instytucji, które otrzymały wsparcie.

Jest to tak zwana „Lista projektów". Chodzi o zapewnienie wszystkim zainteresowanym dostępu do informacji o projektach współfinansowanych z Funduszy Europejskich.

Dowiedz się więcej nt. projektów z udziałem funduszy europejskich:

- ruszył konkurs na usługi proinnowacyjne;
- dodatkowe miliony na pożyczki i poręczenia dla przedsiębiorców z Polski Wschodniej;
- granty dla naukowców z Programu Inteligentny Rozwój;
- wdrażanie innowacji z wykorzystaniem wzornictwa;
- jakie prawa mają osoby z niepełnosprawnościami jako uczestnicy projektów unijnych;
- nowoczesna przestrzeń konferencyjna w Polsce Wschodniej;
- raport o potencjale administracyjnym instytucji realizujących programy współfinansowane ze środków Funduszy Europejskich 2007–2013;
- 40 mln zł na analizę potrzeb rozwojowych firm. ■

PROJEKTY

Niższy próg transakcji gotówkowych ograniczy wyłudzenia w VAT

26 stycznia br. do konsultacji społecznych oraz międzyresortowych został przekazany projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

W projekcie proponuje się zmianę obecnie obowiązujących przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, ograniczających dokonywanie przez przedsiębiorców transakcji w formie gotówkowej.

Jest to jeden z istotnych elementów uszczelniania systemu podatkowego. Proponowana zmiana wpłynie pozytywnie na wzrost uczciwej konkurencji między przedsiębiorcami oraz zmniejszanie szarej strefy. W efekcie przyczyni się to do zwiększenia dochodów budżetu państwa oraz ograniczenia fikcyjnych transakcji, w tym wyłudzeń VAT i "prania brudnych pieniędzy". MF obserwuje nagminne wykorzystywanie dotychczasowego, bardzo wysokiego progu w wysokości 15.000 euro, do wykonywania płatności gotówką. Dlatego jego obniżenie do 15.000 zł będzie pełniło także istotną funkcję prewencyjną.

W ostatnich latach wiele państw członkowskich UE wprowadziło regulacje obniżające maksymalne progi kwotowe dla dokonywania płatności gotówkowych. Dla przykładu w Portugalii czy we Włoszech wynosi on zaledwie 1.000 euro, w Belgii 3.000 euro, a w Grecji 1.500 euro – argumentuje resort finansów. ■

ZMIANY PRAWNE

Nowe Prawo restrukturyzacyjne

Od 1 stycznia 2016 r. weszły w życie przepisy nowego Prawa restrukturyzacyjnego.

Nowa ustawa całkowicie zmieniła obecne postępowanie w sprawach dotyczących niewypłacalnego dłużnika wprowadzając cztery nowe postępowania restrukturyzacyjne. Zmianie uległy również przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, regulujące wpływ ogłoszenia upadłości na postępowania cywilne. ■

ZMIANY PRAWNE

Nowelizacja ustawy o efektywności energetycznej

Głównym celem nowelizacji ustawy o efektywności energetycznej jest przedłużenie o rok funkcjonowania obecnego systemu wsparcia dla działań proefektywnościowych.

Dzięki przedłużeniu funkcjonowania ustawy o rok, możliwe będzie zakończenie prac nad nową ustawą o efektywności energetycznej. Zgodnie bowiem z dyrektywą unijną, państwa członkowskie muszą od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2020 r. osiągnąć określony poziom oszczędności energii.

Ponadto zawarte w nowelizacji rozwiązania zapewnią funkcjonowanie systemu wsparcia inwestycji w zakresie poprawy efektywności energetycznej gospodarki także w roku 2016 r., w którym konieczne będzie przyjęcie nowych rozwiązań prawnych w zakresie finansowania działań proefektywnościowych, dostosowanych do zmienionych wymagań unijnych. ■

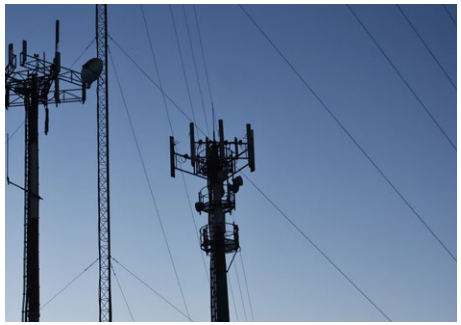

ZMIANY PRAWNE

Odroczenie wejścia w życie przepisów o OZE

Nowelizacja ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz ustawy – Prawo energetyczne odroczyła na 6 miesięcy wejście w życie przepisów rozdziału 4 dotyczącego systemu aukcyjnego.

Nowe rozwiązania pozwolą m.in. na:

1. przeprowadzenie dodatkowej oceny skutków regulacji i wprowadzenia mechanizmów umożliwiających uniknięcie upadłości obecnie funkcjonujących biogazowni rolniczych i ich dalszy rozwój;
2. przygotowanie niezbędnych regulacji w zakresie zasad lokalizacji i budowy elektrowni wiatrowych na lądzie;
3. dokończenie procesów inwestycyjnych, które z przyczyn niezależnych od inwestorów nie mogły zostać zakończone do końca bieżącego roku.

Dodatkowe vacatio legis w wymiarze 6 miesięcy umożliwi oddanie realizowanych obecnie inwestycji do użytkowania i skorzystanie przez wytwórców energii elektrycznej z prawa do otrzymywania świadectw pochodzenia. ■

AKTUALNOŚCI

Porozumienie polityczne w sprawie reformy ochrony danych osobowych w UE

Po blisko 4 latach negocjacji na forum Unii Europejskiej osiągnięto porozumienie w sprawie nowych, unijnych przepisów reformujących zasady ochrony i przetwarzania danych osobowych.

Składają się na nie: rozporządzenie ogólne o ochronie danych osobowych oraz dyrektywa regulująca przetwarzanie danych przez policję i organy wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych. ■

ZMIANY PRAWNE

Umowa o strefie wolnego handlu Unia Europejska–Ukraina

1 stycznia 2016 r. weszła w życie – na zasadach tymczasowego stosowania – Umowa o pogłębionej i całościowej strefie wolnego handlu (Deep and Comprehensive Free Trade Agreement, DCFTA) Unia Europejska–Ukraina.

Porozumienie to reguluje relacje gospodarczo-handlowe między stronami i zastąpiła wcześniejszą Umowę o partnerstwie i współpracy (Partnership and Cooperation Agreement – PCA), obowiązującą od 1 marca 1998 r. ■

PORADY

Elektroniczne zaświadczenia lekarskie E-ZLA

Ustawą z dnia 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, znowelizowane zostały m.in. przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2014 r. poz. 159, ze zm.), które wprowadzają możliwość wystawiania od 1 stycznia 2016 r. zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy w formie dokumentu elektronicznego.

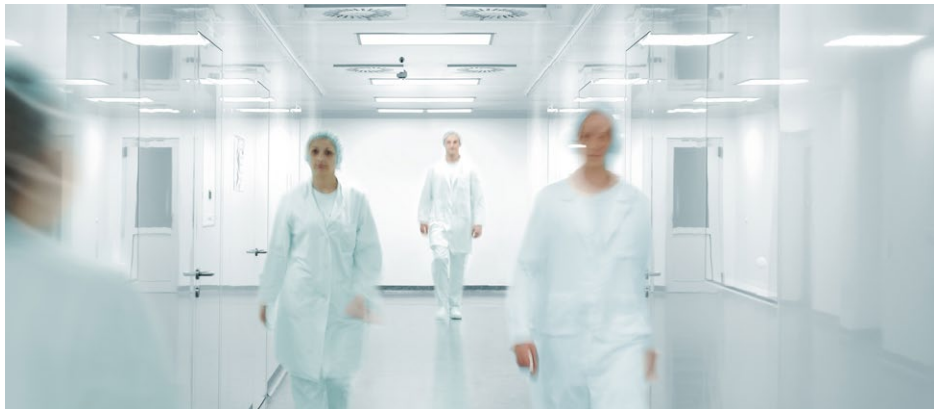

W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2017 r. zaświadczenia lekarskie będą mogły być wystawiane przez lekarza, lekarza dentystę, felczera lub starszego felczera zarówno w formie dokumentu elektronicznego, jak również według zasad obowiązujących przed 1 stycznia 2016 r. na wydanych przez ZUS drukach ZUS ZLA.

Zobacz:

- Elektroniczne zaświadczenia lekarskie e-ZLA - informacja dla płatników;
- Elektroniczne zwolnienia lekarskie (e-ZLA);
- Filmy instruktażowe dla lekarzy (e-ZLA) ■

WSKAŹNIKI I STAWKI

Podstawa wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenia chorobowe

Prezes ZUS ogłosił, że kwota 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, stosowana w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. wynosi miesięcznie 10.137,50 zł.

Komunikat ten, wydany na podstawie art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ma znaczenie – jako ograniczenie – przy ustalaniu podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób, które ubezpieczeniu chorobowemu podlegają dobrowolnie. ■

WSKAŹNIKI I STAWKI

Wysokość składki zdrowotnej w 2016 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych podał najniższą podstawę wymiaru składki oraz kwoty składki na ubezpieczenie zdrowotne w 2016 r. dla niektórych grup ubezpieczonych.

Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku, w czwartym kwartale 2015 r. (M.P. poz. 76) – przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku, w czwartym kwartale 2015 r. wyniosło 4 280,80 zł.

Na podstawie art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 581, z późn. zm.) podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne w 2016 r. dla:

1. **osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych,**
2. **twórców i artystów,**
3. **osób prowadzących działalność w zakresie wolnego zawodu w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, a także osób prowadzących działalność**
4. **w zakresie wolnego zawodu, z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych,**
5. **wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej,**
6. **osób prowadzących publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty,oraz osób współpracujących z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność,stanowi kwota zadeklarowana, nie niższa niż 3.210,60 zł (75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, w czwartym kwartale 2015 r., włącznie z wypłatami z zysku).**

W związku z powyższym składka na ubezpieczenie zdrowotne w 2016 r. nie może być niższa od kwoty **288,95** (tj. 9% podstawy wymiaru – zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). ■

PORADY

Umowy cywilnoprawne w ubezpieczeniach społecznych

Z początkiem roku zmieniły się przepisy dotyczące ubezpieczeń społecznych zleceniobiorców.

Zobacz bieżące wyjaśnienia ZUS:

- Zgłoszenie zleceniobiorcy do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego;
- Zbiegi tytułów ubezpieczeń emerytalnego i rentowych. Co nowego od 1 stycznia 2016 r.;
- Umowy cywilnoprawne w ubezpieczeniach społecznych. ■

ZMIANY PRAWNE

Zintegrowany System Kwalifikacji

Obowiązująca już ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji porządkuje system kwalifikacji zawodowych w Polsce poprzez wprowadzenie systemowych rozwiązań dotyczących kwalifikacji nadawanych poza szkolnictwem wyższym i oświatą (np. przez firmy szkoleniowe).

Nowe przepisy przewidują utworzenie dwóch instrumentów integrujących polski system kwalifikacji: Polską Ramę Kwalifikacji (PRK) oraz Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK). ZRK będzie prowadzić Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. Kwalifikacje będą wpisywane do rejestru na wniosek ministrów odpowiadających za określone gałęzie gospodarki oraz zainteresowanego podmiotu publicznego lub prywatnego. Ustawa wprowadza definicję kwalifikacji. Będzie to zestaw efektów uczenia się (wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych) zgodnych z ustalonymi wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone oraz formalnie potwierdzone (przez wydanie dyplomu, świadectwa, certyfikatu). W ustawie rozróżniono następujące kwalifikacje włączone do ZSK: pełne – nadawane wyłącznie w ramach systemów oświaty i szkolnictwa wyższego (np. świadectwo maturalne) i cząstkowe nadawane m.in. przez firmy szkoleniowe (np. prawo jazdy). Do klasyfikowania kwalifikacji włączonych do ZSK ma służyć Polska Rama Kwalifikacji (PRK). Obejmuje ona 8 poziomów (określonych przez ogólne charakterystyki efektów uczenia się) co umożliwi porównywanie kwalifikacji z różnych dziedzin w kraju i w wymiarze międzynarodowym. Poziomy kwalifikacji będą umieszczane na świadectwach, dyplomach i certyfikatach dlatego niezbędna będzie korekta wzorów świadectw i dyplomów polegająca na dodaniu oznaczenia odpowiedniego poziomu PRK.

> **Nowe przepisy przewidują utworzenie dwóch instrumentów integrujących polski system kwalifikacji: Polską Ramę Kwalifikacji (PRK) oraz Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK).**

Nowe rozwiązania pozwolą m.in. porównywać możliwe do zdobycia certyfikaty i dyplomy, a tym samym lepiej planować podnoszenie kwalifikacji oraz ułatwią właściwy dobór wykwalifikowanych kadr. Ustawa ma też zwiększyć efektywność inwestycji w kapitał ludzki oraz dopasować popyt i podaż na rynku pracy. ■

ZMIANY PRAWNE

Wydłużenie czasu obowiązywania umów na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej

Nowa ustawa zmienia nowelizację ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Umożliwia ona wydłużenie umów na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej maksymalnie do 30 czerwca 2017 r. ■

ORZECZENIA

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników zatrudnionych za granicą u polskich pracodawców

Ustalenie – w odniesieniu do pracowników zatrudnionych za granicą u polskich pracodawców, uzyskujących przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych niższe niż przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – jako podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej jest niezgodne z Konstytucją RP.

– Tak stwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 28 października 2015 r., sygn. SK 9/14. ■

PORADY

Prowadzenie pozarolniczej działalności – bez składki zdrowotnej dla pobierających zasiłek macierzyński

Od stycznia obowiązuje zwolnienie z obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność oraz osoby współpracujące przy jej prowadzeniu, które równocześnie pobierają zasiłek macierzyński.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował, iż z dniem **1 stycznia 2016 r.** weszły w życie zmiany do ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych[1], przewidujące zwolnienie z obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność i osoby z nimi współpracujące, które pobierają zasiłek macierzyński w wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty świadczenia rodzicielskiego, tj. **1.000 zł**.

Zwolnienie to przysługuje bez względu na to z jakiego tytułu prawo do zasiłku zostało nabyte. Oznacza to, iż dotyczy ono zarówno osób, którym prawo do zasiłku macierzyńskiego przysługuje z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy, jak i osób, które powyższe prawo nabyły z innego tytułu, np. zatrudnienia w ramach stosunku pracy, jeśli prowadzą lub rozpoczynają prowadzenie pozarolniczej działalności lub współpracy przy niej, z tytułu której są objęte obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego.

W przypadku, gdy osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub współpracująca przy jej prowadzeniu, nabywa prawo do zasiłku macierzyńskiego w trakcie miesiąca (bez względu z jakiego tytułu), zwolnienie z obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne przysługuje począwszy od pierwszego dnia miesiąca

1. Na mocy art. 1 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1735), do art. 82 dodany został ust. 9a.

następującego po miesiącu, w którym powstało prawo do zasiłku macierzyńskiego i wygasa z końcem ostatniego dnia miesiąca, za który w całości przysługiwało prawo do zasiłku macierzyńskiego. Jedynie w przypadku nabycia prawa do zasiłku od pierwszego dnia miesiąca, zwolnienie przysługuje już od tego miesiąca. Wynika to z tego, że zgodnie z art. 79 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna, co oznacza, iż za część miesiąca poprzedzającą nabycie prawa do zasiłku macierzyńskiego, składka ta powinna być opłacona w pełnej wysokości.

zwolnienie z obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne obejmuje osoby prowadzące pozarolniczą działalność i osoby z nimi współpracujące, które pobierają zasiłek macierzyński w wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty świadczenia rodzicielskiego, tj. 1.000 zł.

Natomiast w sytuacji, gdy pozarolnicza działalność lub współpraca jest podejmowana w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego, do którego prawo zostało nabyte z innego tytułu (w miesięcznej wysokości nieprzekraczającej 1000 zł), zwolnienie to przysługuje już od dnia, w którym nastąpiło objęcie obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności lub współpracy.

Osoby objęte już obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy przy niej, które nabędą prawo do przedmiotowego zwolnienia w związku z nabyciem prawa do zasiłku macierzyńskiego, powinny zostać wyrejestrowane z ubezpieczeń z dotychczasowym kodem tytułu ubezpieczenia i ponownie zgłoszone do ubezpieczenia zdrowotnego od dnia, od którego nabędą prawo do tego zwolnienia z odpowiednim kodem tytułu ubezpieczenia:

- **05 80** – osoba prowadząca pozarolniczą działalność, której zasiłek macierzyński nie przekracza kwoty świadczenia rodzicielskiego,
- **05 81** – osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność, której zasiłek macierzyński nie przekracza kwoty świadczenia rodzicielskiego.

Osoby obejmowane obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego w związku z podjęciem prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy przy niej, w trakcie pobierania zasiłku macierzyńskiego nabytego z innego tytułu (w miesięcznej wysokości nieprzekraczającej 1000 zł), powinny być zgłaszane do tego ubezpieczenia odpowiednio z jednym z wyżej wskazanych kodów tytułu ubezpieczenia od dnia powstania obowiązku tego ubezpieczenia.[2]

W przekazywanych dokumentach rozliczeniowych za miesiąc, za który przedmiotowe zwolnienie przysługuje, należy wykazać obowiązującą podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, natomiast w polu dotyczącym kwoty składki wpisać "0".

Zob. też: zmiany w zasadach ustalania podstawy wymiaru zasiłków przysługujących ubezpieczonym niebędącym pracownikami od 1 stycznia 2016 r. ■

WZORY PISM

Ewidencja zatrudnienia

Z reguły przedsiębiorcy zatrudniający pracowników prowadzą ewidencję zatrudnienia.

Wzór ewidencji zatrudnienia:

Lp	Imię i nazwisko	Imię ojca / imię matki	Miejsce zamieszkania	PESEL	NIP	Data przyjęcia do pracy	Data zwolnienia z pracy	Uwagi dot. przerw w zatrudnieniu
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								

2. W przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących uprawnionych do zasiłku macierzyńskiego, ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu działalności/współpracy mają charakter dobrowolny – art. 9 ust. 1c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121, z późn. zm.).

PORADY

Elektroniczne zaświadczenia lekarskie (e-ZLA) dla rolników

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w porozumieniu z Kasą Ubezpieczenia Społecznego Rolników podał informacje dla lekarzy wystawiających elektroniczne zaświadczenia lekarskie (e-ZLA) o regułach wystawiania zaświadczeń lekarskich w formie elektronicznej w odniesieniu do osób ubezpieczonych w KRUS.

W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2017 r. zaświadczenia lekarskie dla osób ubezpieczonych w KRUS mogą być wystawiane w formie dokumentu elektronicznego (e-ZLA), jak również według zasad obowiązujących przed 1 stycznia 2016 r., tj. na papierowych formularzach ZUS ZLA.

Wydruk zaświadczenia lekarskiego e-ZLA powinien być opatrzony podpisem i pieczątką lekarza.

W przypadku wystawiania e-ZLA dla osoby ubezpieczonej w KRUS należy:

- w pierwszym kroku kreatora wskazać właściwe miejsce ubezpieczenia, tj. KRUS,
- pola dotyczące danych płatnika (pracodawcy) pozostawić puste – nie należy wskazywać KRUS jako płatnika,
- w każdym przypadku sporządzić wydruk zaświadczenia lekarskiego oraz poinformować pacjenta o konieczności dostarczenia tego dokumentu do jednostki KRUS, w celu ustalenia prawa do zasiłku chorobowego.

Uwaga: Wydruk zaświadczenia lekarskiego e-ZLA powinien być opatrzony podpisem i pieczątką lekarza.

Od dnia 1 stycznia 2018 r. zaświadczenia lekarskie będą wystawiane wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego, również dla osób ubezpieczonych w KRUS.

Podstawa prawna: art. 6 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1066). ■

PROJEKTY

Godzinowa płaca minimalna 12 zł

Od 1 lipca 2016 r. ma obowiązywać minimalna stawka godzinowa 12 zł dla umów zleceń oraz umów o świadczenie usług. Projekt ustawy został przygotowany w resorcie pracy.

Co ma się zmieni?

Projekt zmian ma zlikwidować nadużywanie stosowania kilkuzłotowych stawek np. w przypadku zatrudniania pracowników firm ochroniarskich czy sprzątających.

Minimalna stawka godzinowa 12 zł obejmie umowy zlecenia oraz umowy o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy o zleceniu, z pewnymi wyłączeniami.

Stawka minimalnego wynagrodzenia osób fizycznych wykonujących pracę na podstawie tych umów wynosić będzie 12 zł brutto za godzinę. Przepisy mają być stosowane do wszystkich umów, bez względu na sposób ustalania wynagrodzenia (wg stawki godzinowej, miesięcznej, tygodniowej itp.).

Zmiany mają wejść w życie 1 lipca 2016 r., przy czym przepisy dotyczące rezygnacji z możliwości różnicowania wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę według stażu pracy wejdą w życie 1 stycznia 2017 r.

100% minimalnego wynagrodzenia w pierwszym roku pracy

Projekt ustawy uchyla przepis, zgodnie z którym wysokość wynagrodzenia pracownika w pierwszym roku jego pracy nie może być niższa niż 80% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Pozwoli to znieść zróżnicowanie wynagrodzenia minimalnego ze względu na staż pracy. Po wejściu w życie zmiany wszyscy pracownicy – niezależnie od stażu pracy – będą mieli prawo do 100 proc. minimalnego wynagrodzenia.

Nowe uprawnienia Państwowej Inspekcji Pracy

Projekt przewiduje także zmiany w ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy. W propozycji znalazły się przepisy nakładające na PIP zadania oraz uprawnienia w zakresie kontroli przestrzegania obowiązku zapewnienia minimalnej stawki godzinowej. ■

ZMIANY PRAWNE

Nowe zasady obsadzania wyższych stanowisk w służbie cywilnej

Nowelizacja ustawy o służbie cywilnej oraz niektórych innych ustaw obejmuje osoby zatrudniane na stanowiskach dyrektora generalnego, kierujące departamentami i komórkami równorzędnymi w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, ministerstwach i urzędach centralnych, a także m.in. osoby kierujące wydziałami lub komórkami równorzędnymi w urzędach wojewódzkich.

Będą one powoływane zgodnie z procedurami przewidzianymi w Kodeksie pracy. Celem zmian jest uelastycznienie zasad zatrudniania na wyższe stanowiska w służbie cywilnej i zapewnienie sprawniejszego funkcjonowania administracji.

Osoby zajmujące dotąd wyższe stanowiska w służbie cywilnej, w tym kierownicze stanowiska w służbie zagranicznej, mają zakończyć pracę po 30 dniach od wejścia w życie zmian. Nie będzie to dotyczyć osób, którym zostaną zaproponowane nowe warunki pracy lub płacy i które je zaakceptują. Odchodzące osoby będą mogły liczyć na odprawy uzależnione od stażu pracy, w wysokości od jednego do trzech wynagrodzeń. Postępowania dotyczące naboru wszczęte na podstawie dotychczasowych przepisów nie będą kontynuowane.

Dotychczasowa Rada Służby Cywilnej zostanie zastąpiona Radą Służby Publicznej, która podobnie jak RSC będzie działała przy Prezesie Rady Ministrów jako organ opiniodawczo-doradczy. Ma liczyć od 7 do 9 członków, powoływanych przez premiera, a jej kadencja ma być czteroletnia. Szefa Służby Cywilnej ma powoływać i odwoływać Premier. ■

ZMIANY PRAWNE

Podwyżki dla funkcjonariuszy

Funkcjonariusze służb podległych MSWiA otrzymają podwyżki.

Jest to możliwe dzięki rozporządzeniom, które przyjęła Rada Ministrów. W projekcie budżetu na rok 2016 r. dla służb przeznaczono dodatkowe środki na uposażenia oraz pozostałe należności.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji poinformowało też, że rząd oraz MSWiA nie prowadzą i nie planują prowadzić żadnych prac nad zmianami w ustawie emerytalnej funkcjonariuszy Policji i innych służb mundurowych. ■

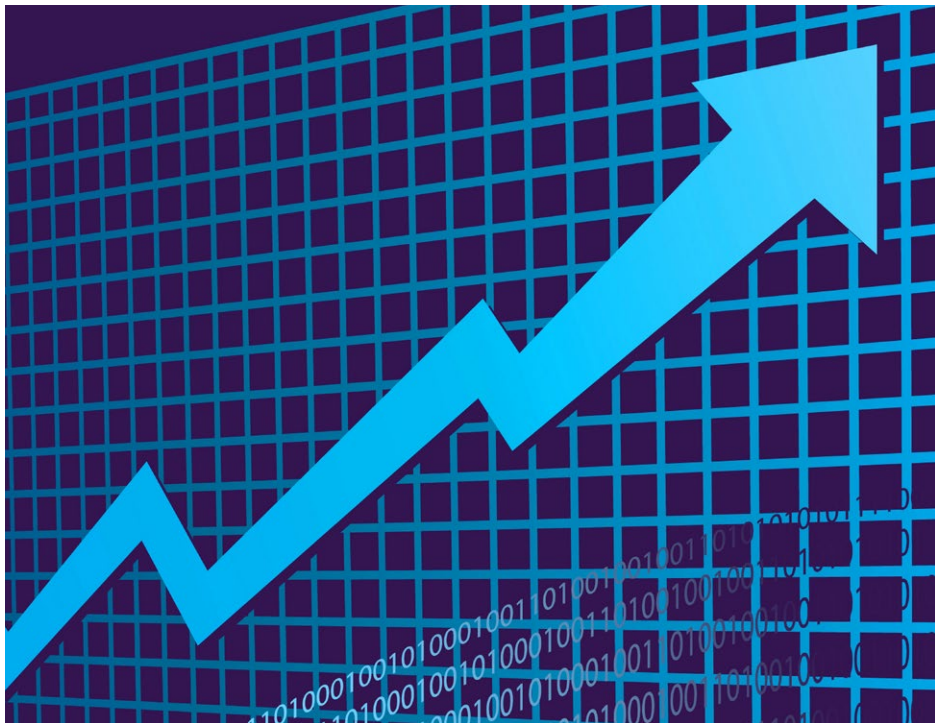

ZMIANY PRAWNE

Uproszczenie procedur dotyczących uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w UE

Obowiązująca już ustawa o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej ma poprawić mobilność specjalistów w ramach wewnętrznego rynku UE.

Nowe regulacje zastępują ustawę z 18 marca 2008 r. Wdrażają dyrektywę 2013/55/UE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych i zapewniają stosowanie rozporządzenia unijnego 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym IMI. ■

Nowe regulacje wdrażają dyrektywę 2013/55/UE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych.

WSKAŹNIKI I STAWKI

Wysokość składek na ubezpieczenia społeczne, FGŚP oraz FP na 2016 r.

ZUS podał najniższą podstawę wymiaru składek oraz kwoty składek na ubezpieczenia społeczne oraz na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i na Fundusz Pracy za miesiące styczeń–grudzień 2016 r. dla niektórych grup ubezpieczonych.

Początkujący przedsiębiorcy

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, które:

- **nie prowadzą lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej nie prowadziły pozarolniczej działalności,**
- **nie wykonują działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej,**

deklarują kwotę podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, przy czym w 2016 r. nie może być ona niższa niż **555,00 zł** (30% kwoty minimalnego wynagrodzenia w 2016 r.)1.

Zgodnie bowiem z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 września 2015 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2016 r.2 od dnia 1 stycznia 2016 r. **minimalne wynagrodzenie za pracę ustalono w wysokości 1.850 zł**. Za miesiące styczeń–grudzień 2016 r. składka na ubezpieczenia społeczne wyżej wymienionych nie może być niższa:

- na ubezpieczenie emerytalne od kwoty: **108,34 zł (tj. 19,52%)**,
- na ubezpieczenia rentowe od kwoty: **44,40 zł (tj. 8%)**,
- na ubezpieczenie chorobowe od kwoty: **13,60 zł (tj. 2,45%)**.

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność

Mianowicie:

1. **osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej* lub innych przepisów szczególnych, niewymienione w punkcie I,**
2. **twórcy i artyści,**
3. **osoby prowadzące działalność w zakresie wolnego zawodu w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, a także osoby prowadzące działalność w zakresie wolnego zawodu, z której przychody są przychodami z działal-**

1. Zgodnie z art. 18a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 121, z późn. zm.).
2. Dz.U. z 2015 r. poz. 1385.

ności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych,

4. **wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólnicy spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej,**
5. **osoby prowadzącą publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty**

oraz osoby współpracujące z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. – mają podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w 2016 r. w kwocie zadeklarowanej, nie niższej jednak niż **2.433 zł** (60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 ustawy na dany rok kalendarzowy)3.

Zgodnie bowiem z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2016 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia4 – prognozowane przeciętne wynagrodzenie wynosi **4.055 zł**.

Za miesiące styczeń–grudzień 2016 r. składka na ubezpieczenia społeczne wyżej wymienionych nie może być niższa:

- na ubezpieczenie emerytalne od kwoty: **474,92 zł (tj. 19,52%)**,
- na ubezpieczenia rentowe od kwoty: **194,64 zł (tj. 8%)**,
- na ubezpieczenie chorobowe od kwoty: **59,61 zł (tj. 2,45%)**.

Inne składki i ograniczenia

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych5 o wysokości stopy procentowej **składki na ubezpieczenie wypadkowe** obowiązującej w danym roku składkowym, Zakład powiadamia do dnia 20 kwietnia danego roku płatników składek, którzy przekazali informację ZUS IWA za trzy kolejne ostatnie lata kalendarzowe.

Pozostali płatnicy składek zobowiązani są do **samodzielnego ustalenia** stopy procentowej składki na dany rok składkowy, a więc:

- płatnicy składek zgłaszający do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych, którzy nie mieli obowiązku przekazywania informacji ZUS IWA przez trzy kolejne, ostatnie lata kalendarzowe, zgodnie z art. 33 ust. 1 ww. ustawy, ustalają stopę procentową składki na to ubezpieczenie w wysokości stopy procentowej określonej dla grupy działalności, do której należą,
- płatnicy zgłaszający do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych, zgodnie z art. 28 ust. 1 ww. ustawy, ustalają stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 50% najwyższej stopy procentowej ustalonej na dany rok składkowy dla grup działalności.

Stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe jest ustalana na okres roku składkowego i zgodnie z art. 2 pkt 8 ww. ustawy obowiązuje do składek należnych za okres od dnia 1 kwietnia danego roku do dnia 31 marca następnego roku.

Szczegółowe zasady ustalania wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, w tym zasady ustalania liczby ubezpieczonych zawiera poradnik „Ustalanie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe", który jest dostępny na stronie internetowej ZUS oraz w formie papierowej w Oddziałach ZUS. Ponadto Oddziały ZUS udzielają pomocy przy ustalaniu wysokości składki.

Pracodawcy, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy6, powinni dodatkowo opłacać **składkę na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych** w wysokości **0,10%** podstawy wymiaru. Podstawą do naliczania składki w tej wysokości jest art. 29 ust. 3 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych, zgodnie z którym do czasu określenia wysokości składki przez ustawę budżetową stosuje się składkę w wysokości ustalonej na rok poprzedni. Natomiast po ustaleniu wysokości

3. zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.
4. M.P. z 2015 r. poz. 1292.
5. Dz.U. z 2015 r. poz. 1242.
6. Dz.U. z 2014 r., poz. 272, z późn. zm.

składki przez ustawę budżetową, płatnicy składki dokonują korekty wysokości wpłat od początku roku budżetowego w pierwszym miesiącu następującym po miesiącu, w którym została ogłoszona ustawa budżetowa.

Płatnicy zobowiązani do opłacania **składek na Fundusz Pracy** na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy7 opłacają składkę w wysokości **2,45%** podstawy wymiaru. Podstawą do naliczania składki w tej wysokości jest art. 145 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych8, zgodnie z którym w przypadku, gdy ustawa budżetowa lub ustawa o prowizorium budżetowym nie zostanie ogłoszona przed dniem 1 stycznia, to do czasu jej ogłoszenia obowiązują składki na fundusze celowe w wysokości ustalonej dla roku poprzedzającego rok budżetowy.

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2016 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, **kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2016** wynosi **121.650 zł**. ■

7. Dz.U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.
8. Dz.U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.

PROJEKTY

Planowane zmiany w systemie oświaty

Rada Ministrów zapoznała się z informacją w sprawie zmian planowanych w systemie oświaty wraz z harmonogramem ich wdrażania, przedłożoną przez ministra edukacji narodowej. W 2016 r. mają zostać znowelizowane: Karta Nauczyciela i ustawa o systemie oświaty.

Będzie nowelizacja Karty Nauczyciela?

Projekt nowelizacji Karty Nauczyciela przewiduje m.in. zmiany dotyczące tygodniowego czasu pracy nauczycieli oraz w zakresie postępowania dyscyplinarnego dla nauczycieli.

Z własnej inicjatywy MEN zaproponowało przepis ułatwiający planowanie i wypłacanie jednorazowej gratyfikacji pieniężnej nauczycielowi, któremu przyznano tytuł honorowy profesora oświaty.

W nowelizacji zawarto również zmiany przepisów dotyczące rozszerzenia na wszystkich nauczycieli wymogu niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie oraz nietoczenia się wobec nich postępowania karnego lub dyscyplinarnego bądź postępowania o ubezwłasnowolnienie.

Projekt został uzgodniony przez stronę samorządową. Negatywnie oceniona została propozycja dotycząca tzw. godzin karcianych.

Proponowane zmiany w ustawie o systemie oświaty

W roku szkolnym 2016/2017 zniesiony zostanie obowiązkowy sprawdzian szóstoklasisty. Od roku szkolnego 2017/2018 Centralna Komisja Egzaminacyjna (we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi) będzie udostępniać szkołom narzędzia diagnostyczne, z których będą one mogły skorzystać w celu wstępnej oceny poziomu wiedzy i umiejętności uczniów rozpoczynających kolejny etap edukacji (gimnazjum). Począwszy od roku szkolnego 2016/2017 zdający będą mogli odwołać się od decyzji okręgowej komisji egzaminacyjnej w sprawie pisemnych wyników egzaminów

maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, do niezależnej komisji odwoławczej, działającej przy Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Zmiana podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego

W najbliższych miesiącach zmieni się także podstawa programowa wychowania przedszkolnego, w tym dla dzieci 6-letnich. ■

INTERPRETACJE

Finansowanie edukacji domowej

MEN szanuje dokonany przez rodziców wybór formy nauczania swoich dzieci w postaci tzw. edukacji domowej. Jest również otwarte na wszelkie uwagi.

Jednakże przypomina, że środki finansowe nigdy nie były przekazywane ani przewidziane dla rodziców uczniów korzystających z edukacji domowej. Środki finansowe związane z edukacją domową są przeznaczane dla szkół. ■

PROJEKTY

Zmiany w Policji

Ustawa o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw ma na celu dostosowanie systemu prawa do wyroku TK.

Nowelizacja precyzuje przedmiotowe przesłanki zarządzenia niejawnego pozyskiwania przez władze publiczne informacji o jednostkach oraz sposoby niejawnego wkroczenia w sferę prywatności jednostki, a także formułuje zamknięty katalog rodzajów środków technicznych służących do niejawnego pozyskiwania informacji.

Ponadto w ustawie określono maksymalny czas prowadzenia przez uprawnione służby kontroli operacyjnej w danej sprawie.

Ustawa ma wejść w życie z dniem 7 lutego 2016 r.

Zmienia się też kierownictwo Policji ■

PROJEKTY

Kredyty walutowe będą przeliczane po tzw. kursie sprawiedliwym

Przeliczenie walutowego kredytu hipotecznego na złote po tzw. kursie sprawiedliwym – zakłada projekt ustawy o "sposobach przywrócenia równości stron" w umowach na kredyty walutowe.

Kurs "sprawiedliwy" ma być indywidualnie wyliczany dla każdego kredytobiorcy.

Zapisy projektu mają obejmować tych, którzy wzięli walutowe kredyty mieszkaniowe na własne potrzeby. Nie będzie obejmować wykorzystujących kredyt w działalności gospodarczej. ■

AKTUALNOŚCI

Kwalifikacja wojskowa 2016

Od 1 lutego do 29 kwietnia 2016 roku zostanie przeprowadzona kwalifikacja wojskowa. Obejmie około 240 tysięcy osób – przede wszystkim mężczyzn urodzonych w 1997 roku.

Kwalifikację przeprowadzą wojewodowie przy współudziale szefów wojewódzkich sztabów wojskowych, wojskowych komendantów uzupełnień oraz starostów, wójtów, burmistrzów (prezydentów miast).

Kwalifikacja wojskowa obejmie m.in.:

- mężczyzn urodzonych w 1997 roku,
- mężczyzn urodzonych w latach 1992–1996, którzy nie posiadają jeszcze określonej kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej,
- osoby (mężczyzn i kobiety) urodzone w latach 1995 i 1996, które w latach poprzednich zostały uznane przez powiatowe komisje lekarskie za czasowo niezdolne do czynnej służby wojskowej (kategoria zdolności B).
- osoby (mężczyzn i kobiety) urodzone w latach 1995 i 1996, które w latach poprzednich zostały przez powiatowe komisje lekarskie uznane za czasowo niezdolne do czynnej służby wojskowej (kategoria zdolności B), a termin, na który orzeczona została wobec nich kategoria czasowej niezdolności do służby upłynie po 29 kwietnia br.,
- kobiety urodzone w latach 1992–1997, które posiadają kwalifikacje przydatne do czynnej służby wojskowej oraz kobiety, które w roku szkolnym lub akademickim 2015/2016 kończą naukę w szkołach lub uczelniach medycznych i weterynaryjnych oraz na innych kierunkach, m.in. psychologia, farmacja, pielęgniarstwo, jeżeli nie posiadają jeszcze określonej kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej.

> **Kwalifikacja wojskowa obejmie m.in.: mężczyzn urodzonych w 1997 roku i mężczyzn urodzonych w latach 1992-1996, którzy nie posiadają jeszcze określonej kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej.**

Ponadto, do kwalifikacji mogą zostać wezwane osoby, które ukończyły 18 lat życia i zgłosiły się ochotniczo do pełnienia służby wojskowej. ■

ZMIANY PRAWNE

Darmowa pomoc prawna

Od początku 2016 roku, na terenie całej Polski zaczęła funkcjonować organizowana przez powiaty darmowa pomoc prawna. Jest to rezultat wejścia w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, przygotowanej w Ministerstwie Sprawiedliwości.

W całym kraju od stycznia 2016 r. powstanie ponad 1.500 punktów, w których profesjonaliści będą świadczyć pomoc prawną. Dzięki współpracy rządu, samorządów i organizacji pozarządowych ogólnopolski system zagwarantuje nieodpłatny dostęp do porad prawnych na poziomie lokalnym i zniweluje zbyt często występującą w naszym kraju barierę finansową do korzystania z profesjonalnej usługi prawnej.

Ustawa zakłada, że darmową pomoc prawną (na etapie przedsądowym) otrzymają:

- młodzież do 26. roku życia,
- osoby posiadające ważną Kartę Dużej Rodziny,
- seniorzy po ukończeniu 65 lat,
- osoby fizyczne, którym w okresie roku poprzedzającego zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- kombatanci,
- weterani,
- zagrożeni lub poszkodowani katastrofą naturalną, klęską żywiołową lub awarią techniczną. ■

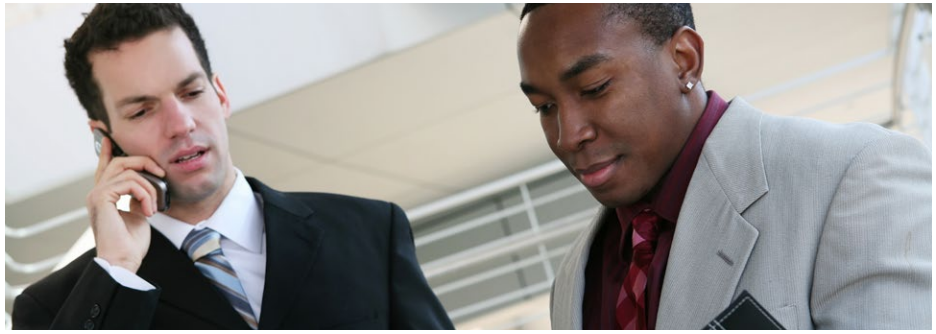

ZMIANY PRAWNE

Organizowanie kształcenia dzieci i uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

Od 1 stycznia jest obowiązek zatrudniania dodatkowych osób w przedszkolach ogólnodostępnych, innych formach wychowania przedszkolnego i szkołach ogólnodostępnych, w których uczą się dzieci niepełnosprawne.

1 stycznia 2016 r. weszły w życie przepisy § 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym. ■

AKTUALNOŚCI

Ponad 10 tys. mieszkań w MdM w 2016 r.

10.100 umów z dofinansowaniem wkładu własnego w programie „Mieszkanie dla młodych" zawarto z datą wypłaty w 2016 r.

Wartość dofinansowania wynikająca z podpisanych umów kredytowych od początku działania programu to 1 mld zł. Do 10 stycznia 2016 roku zawarto 41 920 umów kredytowych ze wsparciem programu MdM. 10 638 rodzin i osób, które kupiły własne mieszkanie lub dom miało przynajmniej jedno dziecko. 40 523 umów dotyczyło zakupu lokalu mieszkalnego, a 1 397 – domu jednorodzinnego. Ogólna wartość inwestycji, na które zawarto umowy kredytowe to 9,4 mld zł. Łączna kwota udzielonych kredytów w ramach programu to 7,5 mld zł. ■

PROJEKTY

Rodzina 500 plus

Projekt "Rodzina 500 plus" zawiera propozycję systemu wsparcia dla rodzin z dziećmi.

Rodzice lub opiekunowie mogą ubiegać się o świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł na każde dziecko. W przypadku ubiegania się o świadczenia na pierwsze dziecko obowiązuje kryterium dochodowe 800 zł lub 1.200 zł, jeśli w rodzinie jest dziecko z niepełnosprawnością. Na drugie i kolejne dzieci kryterium dochodowe już nie obowiązuje.

Program ma wejść w życie w II kwartale 2016 roku. Szacuje się, że z programu skorzysta ok. 2,7 mln rodzin, które otrzymają wsparcie na 3,7 mln dzieci.

Projekt został uzgodniony, a uwagi samorządowców zostały przyjęte i projekt trafił do Sejmu. ■

ZMIANY PRAWNE

TSUE i TK – sprawy w toku

Wchodząca w życie w dniu 8 września br. nowelizacja art. 177 par. 1 ustawy Kodeks postępowania cywilnego daje sądowi możliwość zawieszenia postępowania w związku z zadanym pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego lub pytaniem prejudycjalnym do Trybunału Sprawiedliwości UE.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom sędziów, Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało nową funkcjonalność na stronie internetowej MS z informacją o sprawach „w toku" przed TK i TSUE. Są one zamieszczone na stronie MS w zakładce sądy powszechne i będą na bieżąco aktualizowane o nowe sprawy. Ponadto informacja o nowych sprawach będzie co miesiąc przesyłana do prezesów sądów apelacyjnych. ■

PROJEKTY

Ułatwienia w płatnościach za przejazd po europejskich drogach

Projekt ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym ma na celu stworzenie ram prawnych do wprowadzenia możliwości wdrożenia usługi europejskiej opłaty elektronicznej (EETS).

Dzięki niej kierowcy będą mogli płacić za przejazd po europejskich drogach za pomocą jednego urządzenia multimodalnego. ■

PROJEKTY

Wysokość opłat w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych

Rada Ministrów przyjęła przygotowany w Ministerstwie Sprawiedliwości projekt ustawy o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych dotyczący wysokości opłat w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych.

Zaproponowano, aby przywilej przewidziany w przepisie art. 13 ust. 1a u.k.s.c. (czyli obniżenie maksymalnej stawki opłaty stosunkowej) obowiązywał wyłącznie w tych sprawach, w których konsumenci i producenci rolni prowadzący gospodarstwa rodzinne dochodzą roszczeń wynikających z czynności bankowych. ■

PROJEKTY

Zakaz finansowania lekcji religii w szkołach publicznych ze środków budżetowych?

Rada Ministrów zajęła, przedłożone przez Ministra Edukacji Narodowej, stanowisko wobec obywatelskiego projektu nowelizacji o systemie oświaty.

Rząd negatywnie ocenia zmiany zawarte w projekcie obywatelskim. Zaproponowano w nim przyznanie prawa do decydowania o udziale w lekcjach religii w szkołach ponadgimnazjalnych wyłącznie uczniom, z pominięciem decyzji rodziców. Kolejna proponowana zmiana to wprowadzenie zakazu finansowania lekcji religii w szkołach publicznych ze środków budżetowych. ■

PROJEKTY

Zakaz odbierania dzieci wyłącznie z powodu ubóstwa

Projektowana w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym zmiana, poza doprecyzowaniem przepisu dotyczącego wykorzystania wszelkich form pomocy rodzinie, wprowadza nowy przepis, który uniemożliwi odbieranie dzieci jedynie z powodu ubóstwa.

Z posiadanych w resorcie sprawiedliwości danych wynika, iż w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2015 r. liczba spraw, w których złe warunki ekonomiczne i bytowe rodziny były jedyną przyczyną orzeczeń o umieszczeniu małoletniego poza rodziną biologiczną wyniosła – 61. ■

AKTUALNOŚCI

„Zero tolerancji dla nadużyć komorników”

Minister Sprawiedliwości zawiesił komornika z Wrocławia oraz asesora komorniczego z Bełchatowa oraz skierował do Komisji Dyscyplinarnej przy Krajowej Radzie Komorniczej w Warszawie wniosek dyscyplinarny przeciwko obu wymienionym – o usunięcie ich ze spisu.

Podstawą zawieszenia asesora komorniczego z Bełchatowa był zarzut dotyczący nieprawidłowości związanych z zajmowaniem nieruchomości i bezzasadnym odebraniem nad nimi nadzoru w miejscowości Majdan.

Podobnie później Minister Sprawiedliwości zawiesił w czynnościach 2 komorników: Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu oraz Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie.. ■

ZMIANY PRAWNE

Zniesienie obowiązku szkolnego dla 6-latków

To główne założenie nowelizacji ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw. Ustawa znosi obowiązek szkolny dla 6-latków i przedszkolny dla 5-latków. Dzieci 6-letnie zostaną objęte obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego.

Obowiązkowa nauka w szkole będzie się zaczynać w wieku 7 lat. Jednocześnie rodzice będą mogli do 31 sierpnia w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, wystąpić do dyrektora szkoły z wnioskiem o odroczenie rozpoczęcia przez ich dziecko nauki, pomimo osiągnięcia przez nie wieku, w którym powinno obowiązkowo pójść do szkoły. Na wniosek rodziców naukę w szkole podstawowej będzie mogło rozpocząć także dziecko 6-letnie. Warunkiem będzie odbycie rocznego przygotowania przedszkolnego albo przedstawienie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej o możliwości rozpoczęcia przez dziecko nauki w szkole.

W nowelizacji znalazły się też przepisy szczególne dla dzieci z lat 2008–2009. Dzieci urodzone w 2009 r., które rozpoczęły naukę jako sześciolatki w roku szkolnym 2015/2016 będą mogły, na wniosek rodziców złożony do 31 marca 2016 r., kontynuować naukę w pierwszej klasie w kolejnym roku. Analogiczne uprawnienie mają otrzymać rodzice dzieci urodzonych w pierwszej połowie 2008 r., które w tym roku szkolnym poszły do drugiej klasy. Także w tym przypadku na wniosek rodziców będą mogły kontynuować naukę w tej samej klasie w kolejnym roku.

Ponadto w myśl ustawy do 1 września 2019 r. samorządy przekształcą szkolne oddziały przedszkolne w przedszkola.

Nowelizacja wzmacnia też rolę kuratora oświaty. Będzie on powoływany i odwoływany na przez ministra edukacji. Obecnie takie kompetencje ma wojewoda. Kurator będzie uprawniony m.in. do weta wobec decyzji samorządu o likwidacji szkoły. Obecnie kurator opiniuje decyzję samorządu, ale jego opinia nie jest wiążąca. ■

PROJEKTY

Aktywna rola sądu w procesie karnym

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy wprowadzającej zmiany w Kodeksie postępowania karnego i niektórych innych ustawach, który został przygotowany w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Zaproponowane przez rząd zmiany odwracają niekorzystne skutki nowelizacji Kodeksu postępowania karnego, które weszły w życie w lipcu 2015 r. Projekt zakłada zatem m.in.:

- przywrócenie priorytetu zasady prawdy materialnej,
- przywrócenie pełnej inicjatywy dowodowej sądu,
- usunięcie zakazu dowodowego dotyczącego tzw. owoców zatrutego drzewa ■

PROJEKTY

Będzie nowa ustawa o repatriacji

"W przeciągu 10 lat wszyscy potomkowie represjonowanych będą mogli wrócić do Polski" – poinformowała Pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów ds. Dialogu Międzynarodowego Anna Maria Anders, przedstawiając założenia do projektu nowej ustawy o repatriacji.

Minister Anders zaznaczyła, że trwają prace na nad szczegółowymi rozwiązaniami proponowanej ustawy, która, może objąć ok. 10 tys. osób.

Ustawa ma dotyczyć osób zamieszkujących azjatycką część byłego ZSRR. Dodała, że pierwszeństwo w powrocie mają mieć osoby represjonowane i ich potomkowie. Repatriacją objęci byliby również małżonkowie i dzieci tych osób.

Odpowiedzialność za proces repatriacyjny przejmie administracja centralna, a nie tylko samorządy, jak to jest w obecnych przepisach. Minister Anna Maria Anders ma nadzieję, że w ciągu 10 lat obowiązywania ustawy do Polski z azjatyckiej części byłego ZSRR będą mogli wrócić wszyscy potomkowie represjonowanych Polaków, którzy będą tego chcieli. ■

PORADY

Jak wyrobić paszport?

Uzyskanie paszportu to prosta formalność. Powinieneś pamiętać, że ten dokument będzie dla Ciebie niezbędny, jeżeli chcesz wyjechać za granicę. Jeśli wyjeżdżasz poza Unię Europejską musisz mieć paszport. Dzięki serwisowi obywatel.gov.pl w przejrzysty sposób dowiesz się, co, gdzie i jak załatwić, aby uzyskać paszport.

Planujesz zagraniczny wyjazd poza Unię Europejską? Uzyskanie paszportu to żaden problem! Wystarczy poznać kilka prostych zasad, które możesz znaleźć m.in. na stronie obywatel.gov.pl. To właśnie tu każdy zainteresowany znajdzie instrukcję „krok po kroku", jak złożyć wniosek o paszport. W jednym miejscu sprawdzisz, gdzie możesz złożyć wniosek, jak wyrobić paszport dla swojego dziecka oraz ile będziesz musiał zapłacić. Dowiesz się również, czy Twój paszport jest już gotowy do odbioru. Przy okazji sprawdzisz, czy przysługuje Ci ulga, np. dzięki posiadanej Karcie Dużej Rodziny.

Czym jest serwis obywatel.gov.pl? Każdą sprawę, którą chcesz załatwić w urzędzie, instytucje publiczne traktują jak usługę, którą administracja publiczna wykonuje dla Ciebie. Chcą, żebyś załatwił swoją sprawę szybko i sprawnie, dlatego zbierają usługi w jednym miejscu. Opisują w prosty i przystępny sposób, co musisz zrobić, co przygotować, gdzie pójść, a co możesz załatwić bez wychodzenia z domu. Wszystko po to, abyś nie tracił czasu. ■

Uzyskanie paszportu to żaden problem! Wystarczy poznać kilka prostych zasad, które możesz znaleźć m.in. na stronie obywatel.gov.pl.

PORADY

Jak zachować się na stoku?

W Polsce trwają ferie zimowe, a sezon narciarski jest w pełni. Z roku na rok przybywa osób, które wybierają aktywny wypoczynek. Oto kilka podstawowych rad dla wielbicieli białego szaleństwa, które pozwolą bezpiecznie spędzić czas na stoku.

Przygotuj się!

Zanim wyruszysz szusować po górskich trasach – przygotuj się. Warto zatroszczyć się nie tylko o sprzęt narciarski, ale także o dobrą kondycję fizyczną. Większość z nas uprawia narciarstwo lub snowboarding tylko od czasu do czasu, a przecież sporty te wymagają wysiłku. Dlatego też wyjazd na narty warto poprzedzić odpowiednimi ćwiczeniami w domu lub na siłowni. Nie należy zapominać również o krótkiej rozgrzewce tuż przed zjazdem.

Międzynarodowy kodeks zachowania dla narciarzy i snowboardzistów

Międzynarodowa Federacja Narciarska (FIS) opracowała 10 zasad, których zachowanie zapewni miłośnikom białego szaleństwa bezpieczny wypoczynek. Dekalog ten przestrzegany jest na stokach w całej Europie, w tym również w Polsce.

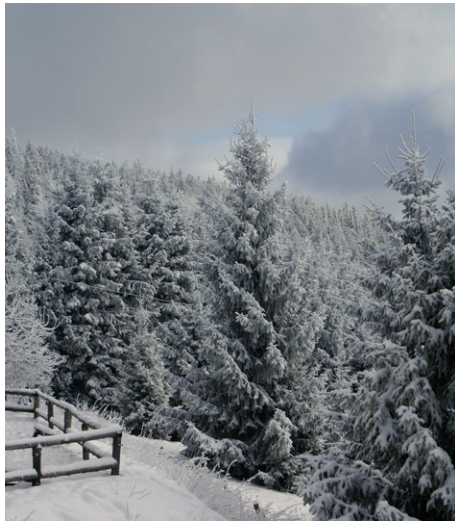

1. Na stoku nie jesteś sam! Zachowuj się tak, by nikomu nie zagrażać.
2. Dopasuj trasę do swoich umiejętności. Panuj nad szybkością i sposobem jazdy.
3. Wybieraj tor jazdy, na którym uniknie zderzenia z innym narciarzem.
4. Wyprzedzać możesz z każdej strony, ale tylko w takiej odległości, która zapewni innemu narciarzowi przestrzeń do manewrów.
5. Gdy wjeżdżasz na drogę zjazdu lub po zatrzymaniu chcesz znowu ruszyć, rozejrzyj się w górę i w dół stoku i sprawdź, czy możesz to zrobić bezpiecznie.
6. W miejscach zwężeń lub w razie złej widoczności – zatrzymać możesz się jedynie w razie absolutnej konieczności. Po upadku usuń się z toru jazdy tak szybko, jak tylko jest to możliwe.
7. Schodzić lub podchodzić możesz tylko skrajem trasy, w razie złej widoczności zejdź z trasy.
8. Stosuj się do znaków narciarskich i sygnalizacji.
9. Widzisz wypadek – udziel poszkodowanym pomocy.
10. Uczestniczysz w wypadku lub jesteś jego świadkiem, podaj swoje dane osobowe odpowiednim służbom.

Najważniejsze polskie przepisy

W 2011 r. w życie weszły przepisy, które zwiększyły bezpieczeństwo turystów na polskich stokach.

Do 16. roku życia obowiązkowa jazda w kasku

Każdy młody miłośnik sportu, który nie ukończył 16. roku życia, ma obowiązek jeżdżenia w kasku. Taki sprzęt chroni przed poważnymi urazami głowy, a nawet jest w stanie uratować życie. Dlatego też korzystanie z kasku zalecane jest każdemu narciarzowi i snowboardziście, niezależnie od wieku.

Trzeźwa jazda

Jedziesz – nie pij! Hasło to sprawdza się nie tylko w przypadku kierowania pojazdami. Pamiętaj, że polskie prawo zabrania szusowania w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających.

Policja na stoku

O bezpieczeństwo miłośników białego szaleństwa na stoku dba również policja. Patrole zwracają szczególną uwagę na to, czy dzieci i młodzież noszą kaski, sprawdzają trzeźwość narciarzy oraz niosą pomoc w sytuacjach, gdy brawurowa jazda stwarza niebezpieczeństwo dla innych użytkowników stoku.

Zapoznaj się z regulaminem

Każdy ośrodek narciarski ma możliwość wprowadzenia własnego regulaminu korzystania ze stoku, wyciągów czy wypożyczalni sprzętu. Przed warto więc przed zakupieniem karnetu zapoznać się z regulaminem danej stacji narciarskiej.

Uwaga na lód

Apelujemy też do rodziców, aby przestrzegali dzieci przed wchodzeniem na lód na zamarzniętych stawach, jeziorach czy rzekach. ■

ZMIANY PRAWNE

Korzystne dla pokrzywdzonych zmiany zasad przyznawania państwowej kompensaty

W dniu 13 stycznia br. weszła w życie ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Kompensata jest szczególnym rodzajem pomocy finansowej, której udziela Państwo w sytuacjach, kiedy pokrzywdzeni nie mogą jej otrzymać z innych źródeł, zwłaszcza od sprawcy. O kompensatę mogą ubiegać się osoby fizyczne, które na skutek czynu zabronionego doznały ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia, trwających dłużej niż 7 dni, a w wypadku, gdy osoba fizyczna wskutek czynu zabronionego poniosła śmierć, o kompensatę mogą ubiegać się osoby jej najbliższe.

Nowelizacja wprowadza korzystniejsze dla pokrzywdzonych – w porównaniu do poprzedniego stanu prawnego – zasady przyznawania kompensaty. Do najważniejszych zmian należą:

- umożliwienie ubiegania się o kompensatę ofiarom niektórych czynów zabronionych, tj. osób, które na skutek czynu zabronionego – a nie jak dotychczas przestępstwa – poniosły śmierć albo doznały ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia, trwających dłużej niż 7 dni; ta zmiana oznacza, że kompensatę będzie można przyznać np. w przypadku niepoczytalności sprawcy.
- wydłużenie okresu, w którym można ubiegać się o kompensatę – z wnioskiem można wystąpić w terminie 3 lat od ujawnienia się skutków czynu zabronionego, nie później niż 5 lat od daty jego popełnienia;
- podwyższenie wysokości świadczenia – kompensata nie może przekroczyć 25.000 zł, a w wypadku śmierci ofiary – 60.000 zł.
- wprowadzenie możliwości przyznania środków na pokrycie niezbędnych kosztów leczenia, rehabilitacji lub pogrzebu zanim zapadnie orzeczenie kończące postępowanie w sprawie(możliwość uzyskania zabezpieczenia nowacyjnego w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego);
- ograniczenie kręgu uczestników postępowania do osoby uprawnionej i prokuratora;
- zwolnienie od kosztów sądowych osób ubiegających się o przyznanie kompensaty.

Od 13 stycznia br. roku obowiązuje również nowy formularz wniosku o przyznanie kompensaty. ■

AKTUALNOŚCI

Mapa bezpieczeństwa Polski

Rozpoczął się pierwszy etap konsultacji mapy bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Mapa określi skalę i rodzaj zagrożeń występujących w naszym kraju. Pozwoli również na racjonalne rozmieszczenie struktur terenowych policji oraz kierowanie sił i środków w miejsca, gdzie konieczne będzie zwiększenie bezpieczeństwa. ■

AKTUALNOŚCI

Nie daj się nabrać

Oszuści "na wnuczka" i "na policjanta" wciąż oszukują starsze osoby. Nie bądźmy obojętni i wcześniej ostrzegajmy naszych krewnych przed osobami podszywającymi się pod członków rodziny czy policjantów.

Kiedy starsza osoba odbiera telefon od rzekomego „policjanta" z prośbą o pomoc w zatrzymaniu oszustów działających metodą na tzw. wnuczka, często przekazuje przestępcom oszczędności całego życia. ■

PROJEKTY

Zmiany w Systemie Dozoru Elektronicznego?

Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało projekt ustawy wprowadzający zmiany w funkcjonowaniu Systemu Dozoru Elektronicznego (SDE). Celem jego jest wykorzystanie coraz większych możliwości w perspektywie kształtowania polityki karnej, jakie daje SDE.

Dozór elektroniczny umożliwia zdalne kontrolowanie miejsca pobytu skazanego (w formie stacjonarnej, mobilnej lub zbliżeniowej).

Podstawowym elementem projektu jest powrót do rozwiązań obowiązujących przed 1 lipca 2015 r. Nowa pozycja zakłada usunięcie Systemu Dozoru Elektronicznego jako formy wykonywania kary ograniczenia wolności. Zgodnie z jego założeniami będzie on formą wykonywania kary pozbawienia wolności. ■